

თავის უფლება

საქართველოს ეროვნული დემოკრატიული პარტიის (დემოკრატისა) ანგარიშობით ახალი №-13 1989 წლის 16 აპრილი

გაზეთი გამოდის 1988 წლის 10 დეკემბრიდან.

გზა თავისუფლებისაკენ სოციალისტური კლასურიზმი სიყალბეა!

საბარძველოს მოსახლეობის 69-ე წელი
საბარძველოს დემოკრატიული პარტიის ალბან-
ის მოსახლეობის 10-ე წელი
64-ე წელი

მოგახსენებთ საქართველოს ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის პოლიტიკურ ორგანიზაციებს აშკარად უარყოფითი პოზიცია უკავიათ საბჭოთა არჩევნების მიმართ ჩვენც, საქართველოს ეროვნული დემოკრატიული პარტიის/დემოკრატიისა/, ეს საკითხი მეტად გვაღელვებს და გადაწყვეტილი გვაქვს აქტიური ბოიკოტი გაუწიოთ ასეთ არჩევნებს.

ჩვენ, ერისა და ადამიანის სისხლბორცი უფლებებიდან გამოდინარე, მოვიდებით დემოკრატიულ პლურალიზმს, მაგრამ კატეგორიულად უარყოფთ სოციალისტურ პლურალიზმს, რასაც ამ შემთხვევაში ვფიქრობთ საბჭოთა არჩევნები.

საქართველო დაიპყრო რა რუსეთმა, თავს მოგვავსება მართებული მთავრობა და სოციალისტური საბჭოთა წეს-წყობილება, რომ ლის სტრუქტურაშიც დღემდე აბსოლუტურად იგნორირებულია ადამიანის ძირითადი უფლებები. მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებზე განვრცობილია იმ სახელმწიფოს მონოპოლია, რომლის ხარისკაცებმაც სასანგრე ნიჩბებით აჩვენეს და "სიესის" მოწამლეს 9 აპრილს ჩვენი დედეები და დედი. საქართველოში ჯერ კიდევ ღაღად მუშაობს ჩვენი დამპყრობელი ქვეყნის, სსრ კავშირის, სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტი. ასეთ პირობებში შეუძლებელია რამდენადმე დემოკრატიული და ერის

ნების გამომხატველი არჩევნების ჩატარება. სახელმწიფოს თავისუფლად შეუძლია რეკლამა გაუკეთოს ერისთვის არასასურველ დეპუტატებს და ამავდროულად კაბალურ პირობებში ჩააყენოს შედარებით უფრო ეროვნული პოზიციებზე მდგარი დეპუტატები. ტოტალიტარული რეჟიმი კვლავ დაიქვემდებარებს ვითომდა დემოკრატიული გზით არჩეულ ადგილობრივ მთავრობას, რითაც საქართველოში იურიდიულად დააკანონებს კრემლის ბატონობას, რაც მეტად გააძლიერებს საქართველოს დემოკრატიული მოძრაობის ბრძოლას. თუ ქართველი ერი აირჩევს რაიმე მთავრობას, ამ მთავრობის უშიშროების მოვალეობა უნდა იყოს საქართველოს დემოკრატიული პარტიისა, მაგრამ საბჭოთა არჩევნებით არჩეული ნებისმიერი მთავრობა იძულებული იქნება ერის ნების საწინააღმდეგოდ დიდიხანს ითანამშრომლოს დამპყრობელთან. გარდა კაბალური მდგომარეობისა, საქართველოს ახლად არჩეული საბჭოთა მთავრობა ვერ შეასრულებს ქართველი ხალხის ნებას, აღმოჩნდება პრინციპულ წინააღმდეგობაში ერთად და ერის დამორჩილების აუცილებლობიდან გამომდინარე, თავისი ძალაუფლების გატარებისთვის, იძულებული გახდება ისევ კრემლს მიმართოს დახმარებისათვის. რა თქმა უნდა, ამის სანაცვლოდ კრემლი ასეთი მთავრობის საშუალებით განახორციელებს ყოველივე იმას, რაც

მას დასჭირდება ქართველ ერზე ბატონობის შენარჩუნებისათვის. ნებისმიერ დემოკრატიულ არჩევნებს წინ უნდა უსწრებდეს საბჭოთა ხელისუფლების უარყოფა და ალტერნატიული არჩევნები. წინააღმდეგ შემთხვევაში ჩვენ, ჩვენივე ნებით, ერის უფლებებს გადავცემთ პიროვნებების ჯგუფს, რომელიც საერთაშორისო სამართლისადვის გახდება საქართველოს წარმომადგენელი იურიდიული პირი, მაგრამ ეს იურიდიული პირი დაიკავს დამპყრობლის ინტერესებს.

სოციალისტური სისტემა და მისგან გამომდინარე კლასობრივობის კულა ეროვნული მთავრობები კრემლს საშუალებას აძლევს მორჩილებაში იყოს ისეთი დიდი ერები, როგორც გერმანელები, ჩინელები და სხვანი არიან. გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის მთავრობა ბოლოტი სიხარულით შეხვდა, როგორც სისხლიან 9 აპრილს, ასევე ჩინელი სტუდენტების დახვედრას. ჩვენ ვერ დავუშვებთ როსტოკში თბილის-ამბოზე ისინი. გერმანიის სახელმწიფო უშიშროება ჩინელებით არ იყოს სანამ ქუჩებში გამოვავს ასი ათასობით მანიფესტანტი, ისინი მაშინვე აკავებენ პირველსავე ასულს.

7 მაისს გერმანიის მოქალაქეებმა აღმოაჩინეს, რომ მუნიციპალიტეტის არჩევნების ოფიციალური მონაცემები მკვეთრად განსხვავდებოდა მეთავაყურეთა მო-

ნაცემებისაგან და დაიწყო არჩევნების აქტიური ბოიკოტი.

22 ივნისს ჩინეთის სტუდენტების მხარდაჭერისათვის მოეწყო მსგავსება ჩინეთის სახელმწიფო მთავრობის მიერ. უშიშროებამ დაწინაურდა დემონსტრაცია და ერთი დღით დააპატიმრა 50 კაცი, რომლებიც მაშინვე იქნენ გაძევებული ფედერაციულ რესპუბლიკაში, თან ეს გამოყენებული იქნა, როგორც ემიგრაციის თავისუფლების დემონსტრირება. ვერ ვიტყვით, რომ უკეთესი მდგომარეობაა ჩინეთის სტუდენტების.

ჩვენ ხშირად გვითხვებენ: აი ბატონობის პირით ქვეყნებმა ამას და ამას ნიშნავს. ბატონობის პირით ქვეყნების "მიღწევებს", საშუალოდ, ხშირად ოპტიმიზმი უყურებს დასავლეთიც, თუმცა რეალურად ბატონობის პირით ქვეყნების მიღწევები ფრიალსავე აღწვამს ხდება დემონსტრაციები. ამის მაგალითია ლენინის საბჭოთა სტრუქტურის და სახალხო დეპუტატის, პროფესორ ეკონომისის, კაზიმირას ანტანავიჩუსის განცხადება.

ეგრეთვე უფლებები ეკონომიკური დემოკრატიული პირობებით გულგატეხილია პროფესორმა აღნიშნა, რომ კანონპროექტი ჯერ არ არის მიღებული და აქ მოცემული ზომები ეკონომიკური კრიზისიდან ვერ გამოიყვანს ლიტვას. სიტყვებით ნათქვამია, რომ საქართველოში მიიღებენ ეკონომიკურ დემოკრატიული პირობას, მაგრამ კანონით

ისინი ვერავითარ დემოკრატიულ ბას ვერ ელერსებიან. საკავშირო მნიშვნელობის საწარმოების ხელმძღვანელობა რჩება საკავშირო სამინისტროების ხელში და ადგილობრივი მნიშვნელობის საწარმოების ნორმატივებსაც ცენტრალური უწყებები განსაზღვრვენ. ამავდროულად უმაღლესი საბჭოს მიერ არაფერი არ არის გადაღისწინებული ლიტვის ფინანსური გამოჯანსაღებისათვის.

მას შემდეგ, რაც საქართველო მიიწვია ეროვნული დემოკრატიული მოძრაობის აკენ, ჩვენთვის მიუღებელია არა მარტო ბატონობის პირით კომპრომისული ვარიანტები, არამედ ადამიანულად ეკონომის სოციალისტური ქვეყნების სტატუსიც. ყოველივე ეს მართლაც თავისთავად რომ მოლოდინს ცენტრირდეს, შეიძლება ეს ერთგვარ შევებად მიგვედოს, მაგრამ როცა ჩვენ საერთაშორისო სამართლის წინაშე კრემლს კვდებთან ვაყენებთ როგორც აგრესორს, თავისუფლების და დემოკრატიის ალტერნატივად ვერ დავისახავთ ვერავითარ კომპრომისულ და კაბალურ სოციალისტურ ვარიანტს. ჩვენ მივისწრაფით სრული პოლიტიკური დემოკრატიული პარტიის აკენ, აქტიური ბოიკოტი უნდა გამოუცხადოთ საბჭოთა არჩევნებს და უნდა მივმართოთ სამოქალაქო და ეროვნული იურიდიული დაუმორჩილებლობას. დამპყრობელს უნდა მოვუსპოთ ყოველგვარი სანდარტებიანი დასაყრდენი ქართულ მიწაზე.

აქტიური ბოიკოტი 'საბჭოთა არჩევნებს'!

მოსკოვის რადიოს მსოფლიო სამსახურში სლოვაკურ ენაზე გადაცემა სსრ კავშირის სუპ-ის შეფას, კრუჩკოვის განცხადება. მან თქვა, რომ სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტში გაუქმდა იდუალო-გიური დანაშაულებების განყოფილება და მის ნაცვლად შექმნილია კონსტიტუციური უფლებების დაცვის განყოფილება.

აღრე, განაცხადა კრუჩკოვმა, სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტს არ უქონდა უსტად განსაზღვრული საზღვრები ანტისაბჭოთა აგიტაციასთან და პროპაგანდასთან საბრძოლველად. ახლა დემოკრატიული შეიცვალა და კანონი აღარ ითვალისწინებს სასჯელს საბჭოთა ხელისუფლების საწინააღმდეგო გამაუქმებისათ-

ვის, როდენ ნეგატიურიც არ უნდა იყვენ ისინი.

მსგავსი განცხადებები ქმნის ილუზიას, თითქოს სსრ კავშირში რეალურად ტარდება ადამიანის უფლებების დასაცავი ღონისძიებები. ამ მხრივ, ზოგიერთ კონკრეტულ შემთხვევაში, მართლაც აქვს ადგილი ერთგვარ პროგრესს, მაგრამ მთლიანობაში საბჭოთა კავშირის იდუალოგიური ტოტალიტარული მანქანა უმოწყალოდ თვლავს ვეხქვემ ადამიანის და ერის უფლებებს. მნიშვნელოვანად არის ბლოკირებული ყველა ვიუმარტიად დემოკრატიული და უკომპრომისო ეროვნული ორგანიზაციები. ამის სანაცვლოდ ეროვც რი გასაქანი ეძლევათ ისეთ ორგანიზაციებს, რომლებიც მზად არიან ითანამშ-

რომლონ არსებულ ხელისუფლებასთან.

სსრ კავშირის კონსტიტუცია დამპყრობელი ქართველი ერისათვის დამპყრობლის კანონმდებლობაა. ეს კონსტიტუცია ერს არასოდეს არ მიუღია დემოკრატიული პლებისციტით. როდესაც საქართველოს ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობა აღმავლობის გზაზე დადგა, კრემლმა მიზნად დაისახა ამ მისწრაფების სსრკ კონსტიტუციის ფარგლებში მოქცევა - რაც ნიშნავს თავისუფლებისათვის ბრძოლის უფლების მინიჭებას მხოლოდ მათთვის, ვინც თავიდანვე მზად არის დემოკრატიული დამპყრობელს.

9 აპრილის შემდეგ საბჭოთა ხელისუფლებას საქართველოში საბ-

ჭოთა არჩევნების ჩატარებისათვის მეტად არასახარბიელო პოზიციები უქონდა. უკანასკნელ ხანებში ეს პოზიცია საკმაოდ გაიმარჯრა არსებულმა ხელისუფლებამ. შექმნილია სახალხო ფრანტი, რომელიც ცნობს კონსტიტუციური ბრძოლის გზას და რა თქმა უნდა, მხარს აუბავს საბჭოთა არჩევნებს. ინსპირირებულმა ეთნოკრიზისმა, ეროვნული მოძრაობის პროვოცირებამ და გათიშვამ, როგორც ჩანს, კრემლს იმედოვნია, რომ უკვე შესაძლებელი გახდა საბჭოთა არჩევნების ჩატარება. ჩვენ სულ უფრო მეტი სარწმუნო ინფორმაცია მოვდის იმის შესახებ, რომ ეს არჩევნები დაჩქარდება. ამ არჩევნებით რუსეთის კომუნისტური იმპერია აპირებს დაიკანონოს

მეთერთმეტე და მეცხრე წითელი არმიების მონაპოვარი საქართველოში, დაიკანონოს ქართველი ხალხის ნებით.

საქართველოს ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის უკლებლევ ყველა ორგანიზაცია მზად არის არჩევნების ბოიკოტისათვის. ამ მიზეზით, როგორც ჩანს, სუპ-ი კიდევ ერთხელ ეცდება ტოტალური დაწოლით გატეხოს ეს ორგანიზაციები და არ მისცეს მათ შეკავშირების საშუალება.

საქართველოს ეროვნული დემოკრატიული მოძრაობის პარტია/დემოკრატიისა/ უერთდება ალტერნატიული არჩევნების კონცეფციას და პარტიის მიერ გამოიცემა ბროშურა, რომელიც აღწერს ალტერნატიული არჩევნების ვარიანტს, მაგრამ მარტო ეს არ იქნება საკმარისი. სოციალისტური პლურალიზმის პი-

გზა თავის უფლებებისაკენ

რობებში უპერპეტუალ მივირინვეთ დემოკრატიული კონცეფციების გატანას და ამიტომ მბაფრად ღებია საბჭოთა არჩევნების აქტიური ბოიკოტის საკითხი.

ჩვენ არ უნდა მივცეთ არსებულ ხელისუფლებას იმის საშუალება, რომ შექმნას დემოკრატიული არჩევნების ილუზია. საქართველოს ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტიას/დემოკრატებისა/ გადაწყვეტილი აქვს საბჭოთა არჩევნების დაწყების შემთხვევაში მიმართოს მასობრივ საპროტესტო შიშხილობას. მანაშლის კი, ქართველ ერს

მოუწოდებთ იურიდიული დაუმორჩილებლობისაკენ, რაც გამოიხატება საბჭოთა კავშირის მოქალაქეობის უარყოფით.

ყოველივე ზემოთქმულიდან გამომდინარე საქართველოს ნებისმიერი პატრიოტი, რომელიც ალია რებს საქართველოს ანექსიას და მართლად მოითხოვს საქართველოს დამოუკიდებლობას, მოვალეა უარი თქვას სსრ კავშირის მოქალაქეობაზე. სსრ კავშირის მოქალაქეობის უარყოფა არის სამოქალაქო ეროვნული დაუმორჩილებლობის სამართლებრივი, მშვიდობიანი და ყველაზე ეფექტური ფორმა, რომლის მასობრივი განხორციელების

შემთხვევაში გარანტირებულია საქართველოს დამოუკიდებლობის მიღწევა.

სსრ კავშირმა განახორციელა არაერთი ერის ანექსია, ღლე საც მას დაპყრობილი ჰყავს მრავალი ერი, მაგრამ ჯერ არ ყოფილა შემთხვევა, რომ სსრ კავშირი რომელიმე დაპყრობილ ქვეყანას განაგებდეს მხოლოდ სამხედრო ძალით. თუ ჩვენ კრემლს მოუსპობთ ყოველგვარ იურიდიულ საფუძველს ჩვენი ნებაყოფლობით დაკაბალებისა ის იძულებული იქნება დასტოვოს ჩვენი სამშობლო.

პირის მოწმობა. ე. ი. მთელი ამ პროცესის განმავლობაში ჩვენ არ ვრჩებით პირადობის მოწმობის გარეშე.

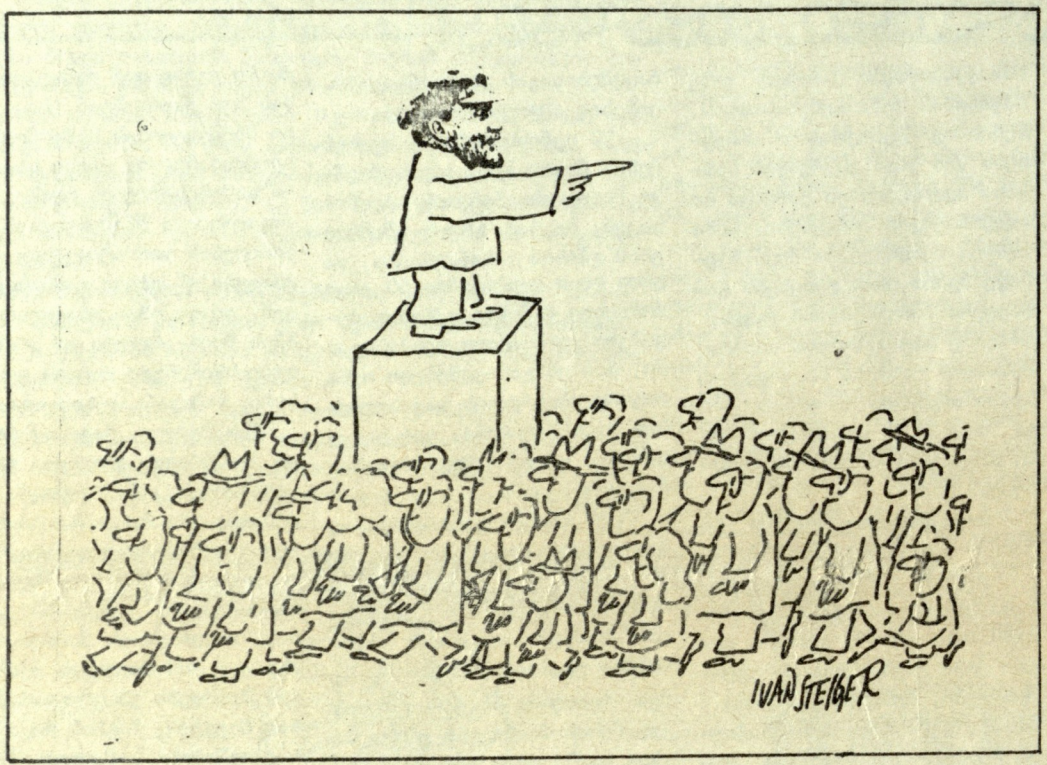
სსრ კავშირის კანონმდებლობით, მოქალაქეობის არმქონე პირები სარგებლობენ იგივე უფლებებით, რაც სსრ კავშირში მუდმივად მცხოვრები უცხოელები. მათ რჩებათ მუშაობის, კერძო საკუთრების, ბინის მიღების, განათლების მიღების, სამედიცინო დახმარების მიღების, მზავრობის და სხვა უფლებები, პენსიის მიღების უფლების ჩათვლით. ამასთან ერთად მოქალაქეობის არმქონე პირი თავისუფლება სავალდებულო სამხედრო სამსახურისაგან და ვერ მიიღებს მონაწილეობას საბჭოთა არჩევნებში.

კოლონიებში მარლის მოხარშვას. განდის მოწოდებით ინლოლებმა მასობრივად დაიწყეს მარლის ხარშვა. ამ აქციამ იმპერია სასაცილო ჭეგომარეობაში ჩააყენა და სამოქალაქო დაუმორჩილებლობის ასეთმა უწყინარმა ფორმამ ისეთი მნიშვნელობა მიიღო, რომ ისტორიაში ეს აქცია დაშქრობის სახელით შევიდა.

განდომი მოაწყო ევროპული ტანსაცმლის აუტოლაფე. კოვონზე დაწვა ინგლისური ტანსაცმელი და მთელ ერს მოუწოდა აღარ შეეძინათ ინგლისური საქონელი. ეს აქციაც უდიდესი დარტყმა გამოლგა ბრიტანეთის იმპერიისათვის.

საქართველოს ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტია/დემოკრატებისა/ მიიჩნევს, რომ ღღეს საქართველო რუსეთის კომუნისტური იმპერიის ბატონობას ყველაზე დიდ დარტყმას მიაყენებს იურიდიული ეროვნული დაუმორჩილებლობით.

მოგიფოდებთ იუკიდული ეკონომიკური დაუმორჩილებლობისაკენ!

აღსანიშნავია ერთი ამბაზრბონი გარემოება. 19 ნოემბერს სახალხო ფრონტმა შეადგინა პეტროცია და მიუხედავად იმისა, რომ მაშინ, როგორც ასეთი, სახალხო ფრონტი ჯერ კიდევ არ არსებობდა, ამ პეტროციაზე ხელი მოაწერიწეს 300 ათასამდე ქართველს. პეტროცია გმობდა სსრ კავშირის კონსტიტუციის კანონპროექტს და საინაცვლოდ მიხაილ სერგისძე გორბაჩოვს თხოვდა ახალი კონსტიტუციის შედგენას. ამ პეტროციის ავტორებმა

ის გაბრიყვების რეკორდი დაამყარეს. საქმე ის არის, რომ პეტროციაში ნათქვამი იყო ადგილობრივი მმართველობის ცნობის გარეშე საქართველოში ნუ შემოიღებთ საგანგებო სამხედრო წესებსო. აქედან გამომდინარე ხელისმომწერი 300 ათასი ქართველი რუსეთს უფლებას აძლევდა, თუ საქართველოს სსრ მართონებულ მთავრობისათვის ცნობილი იქნებოდა, შემოეყვანათ ის სასანგრო ნიჩბებით და "სიციით" შეიარაღებული კაცისმკვლედი წითელი ჯარისკაცები.

დარწმუნებით შეიძლება ითქვას, რომ 9 აპრილს მთავრობის სასახლესთან შეკრებილ ათასობით დემონსტრანტთა ნახევარზე მეტს ხელი პქონდა მოწერილი ამ

პეტროციაზე. აი სადამდე შეიძლება მიიყვანოს ერი პროვოკაციამ და კოლექტიურმა პოლიტიკურმა გულბრყვილობამ.

ღღეს საქართველოს 5 მილიონიანი მოსახლეობის აბსოლუტური უმრავლესობა კოლექტიურად და პერსონალურად ცნობს თავს სსრ კავშირის მოქალაქედ. თუ ჩვენ თავს ჩვენნივე ნებით ვცნობთ სსრ კავშირის მოქალაქეებად, მაშინ რაღას გავიმახიბთ საქართველოს დამოუკიდებლობა გვინდაო? ან ჩვენ რატომ ვიტყუებთ თავს ან სხვას რაღას ვაბეზრებთ? ნებისმიერი ქვეყნის და მთაშორის სსრ კავშირის მოქალაქეობაც ნებაყოფლობითია. ჩვენ უფლება გვაქვს უარი ვთქვათ სსრ კავშირის მოქალაქეობაზე და საინაქართველო დამოუკიდებელი გახდებო, დავრჩეთ მოქალაქეობის არმქონე პირებად. თავისუფლება მსხვერპლის გარეშე არ მოდის, მაგრამ ასეთი მსხვერპლი არც თუ ისე მძიმეა, როგორც ეს შეიძლება მოეჩვენოს საქმეში ჩაუხედავ ადამიანს.

კეთდება განცხადება სსრკ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სახელზე სსრ კავშირის მოქალაქეობიდან გამოსვლის შესახებ. სედ/ლ/ წევრების ტიპიური განცხადება დაქალია გაზეთ "შავისუფლების" მეფრთხეებ ნომერში.

ში. სსრ კავშირის კანონმდებლობითგადაღისწინებული წესის თანახმად მოქალაქეობიდან გამოსვლის შემთხვევაში საჭიროა ფორმა №4-ის შევსება და სახელმწიფო გადასახადის გადახდა 500 მანეთის ოდენობით.

ჩვენ კოლექტიურად ვამბობთ უარს სსრ კავშირის მოქალაქეობაზე სამართლიანი პოლიტიკური მოსაზრებით და უარყოფით, როგორც მეტისმეტად გართულებულ პროცედურას, ასევე სახელმწიფო გადასახადს. მიუხედავად ამისა მიგვაჩნია, რომ ჩვენ სავსებით ნაღდად გამოგხატეთ ჩვენი სურვილი სსრ კავშირის მოქალაქეობის დატოვების შესახებ და სახელმწიფოს, შემღგომში დაგეგმილი საპრეტესტო აქციებით, ვაიბუღებთ დააკმაყოფილოს ჩვენი განცხადება. ჩვეულებრივად სსრკ მოქალაქეობიდან გამოსვლა პიროვნებებზე სირთულეებთან არის დაკავშირებული.

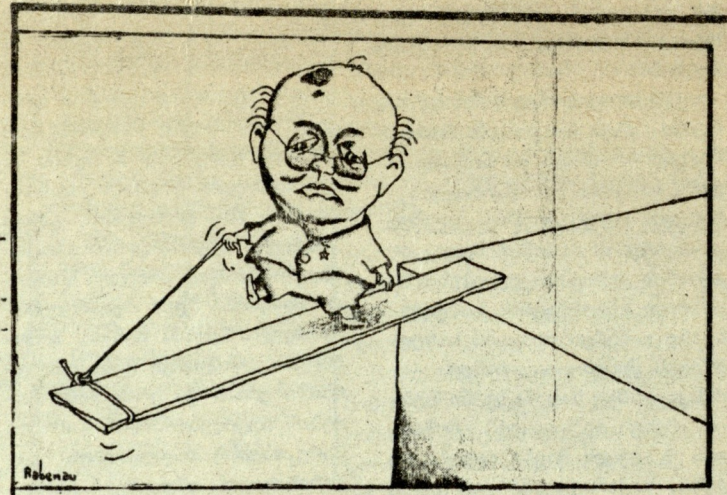
უმაღლესი საბჭოს გადაწყვეტილებამდე, ჩვენი მოქალაქეობიდან გამოსვლის შესახებ, პასპორტი ჩვენთან რჩება. პასპორტის ჩაბარება, დაწვა ან სხვა, არნიშნავს იურიდიულად სსრ კავშირის მოქალაქეობის დატოვებას. როცა პრეზიდიუმი მიიღებს გადაწყვეტილებას, ჩვენ უნდა მოგვეცეს მოქალაქეობის არმქონე

ჩვენ ისევ და ისევ მოვუწოდებთ ერს სამართლებრივ - პოლიტიკური ბრძოლის გზისაკენ. ისევ და ისევ მივუთითებთ მაშათმა განდის გზისაკენ. დამპყრობელი მარტოღენ ფიზიკური ძალით ვერას დაგვაკლებს თუ ჩვენ არ დავყვებით მის ნებას და ჩვენივე სურვილით არ შევასრულებთ მოხალდის მიერ თავსმოხვეულ პირობებს.

განდის მოღვაწეობის ერთერთი ბრწყინვალე ეპიზოდი იყო მარლის დაშქრობა. ბრიტანეთის იმპერია მისი გაკვლევის სფეროებში აცხადებდა რა მონოპოლიას მარლით ვაჭრობაზე, კრძალავდა

გაფიცვებით ჩვენ ზიანს ვაყენებთ იმპერიას, მაგრამ ჩვენი ოჯახების ისედაც სუსტი ბიუჯეტის ღარტყმის ქვეშ ექცევა. საბჭოთა არჩევნებში მონაწილეობის მიღებაზე უარის თქმით და სსრკ მოქალაქეობის უარყოფით მოსახლეობა ვერავითარ ზიანს ვერ მიიღებს და ამავდღროს ამ აქციებით გამანადგურებელ დარტყმას მივაყენებთ საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების არსებობას.

ვაშა მთავრობილი სედა/ლ/

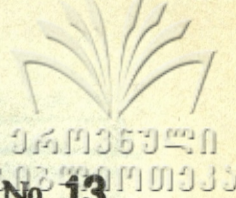

დკინტიბი

აფხაზეთში კრემლის მიერ ინსტრუირებულმა ტრაგედიამ უდიდესი მორალურ-ესიკოლოგიური ზიანი მიაყენა როგორც მთლიანად ქართველს, ასევე საქართველოს ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობას. მტრის სისასტიკითა და დაუნდობლობით შეძრწუნებულმა ქართველმა კაცმა იარაღსაც კი მოკილა ხელი თავდასაცავად. ყოველი ნორმალური, სულით ძლიერი ადამიანის ბუნებრივი რეაქცია ჩვეულებრივ პირობებში /დამოუკიდებელ სახელმწიფოში/ აღბათ ზუსტად ასეთივე იქნებოდა. მაგრამ, საქართველოს დღევანდელი პოლიტიკური სტატუსის პირობებში, როდესაც საქართველოს ტერიტორია, არსებული საბჭოთა კონსტიტუციითაც კი ქართველების საკუთრება არ არის, ჩვენ უფრო მეტი პოლიტიკუ-

რი სიფხილვე გვმართებს. შეიძლება ითქვას, რომ საერთოდ, პრინციპულად შეუძლებელია მწვავე ეთნიკურ ნიადაგზე წარმოშობილი კონფლიქტების სწრაფი, ერთი დარტყმით გადაწყვეტა. ეთნოკონფლიქტების თანდათანობითი განმუხტვა, აღმინათო დეკლარაციის რეალურად დამკვიდრება და სახელმწიფოს ზრუნვა საქართველოში ქართული ისტორიულ-კულტურული გარემოს შენარჩუნებისათვის - აი, ის სამი ძირითადი პირობა, რომელთა განხორციელება პრაქტიკულად აღკვეთს ეთნოკონფლიქტებს საქართველოში. სამივე ამ პირობის რეალურად განხორციელებისათვის კუპირველ რიგში, საჭიროა საქართველოს დამოუკიდებლობის მოპოვება.

/ გაგრძელება VII გვერდზე /

საქართველოს ექვსეული დემოკრატიული პარტიების /დემოკრატების/ მიმართვა

თანამდებარეობს!

თითოეული დემოკრატიული პარტიის წარმომადგენელი უნდა იყოს დემოკრატიის უმარტესი საბაზისის დემოკრატიის არჩევნების ჩატარების ფარგლებში. ამ არჩევნების პრაქტიკა შეესაბამება ქართული სახელმწიფოს მართლმართლ, დამოუკიდებელი სახელმწიფოს და ბუნებრივი, არჩევნების ერთადერთი შედეგი იყო მხოლოდ დამოუკიდებელი კონსტიტუციონალიზმი და ტანსაცმელი "დემოკრატიის არჩევა, რომელიცაც ყველაზე ნაკლებად აწუხებდათ საქართველოს და მისი მოსახლეობის ბედობადაა."

დემოკრატია განუყოფელია თავისუფალი არჩევნებისაგან. ხალხის ნება ყველა ორგანიზაციის პოლიტიკურ ნებაზე მალაღას. პოლიტიკური სუვერენიტეტი მხოლოდ დამოუკიდებელი ხალხის პრივილეგიაა და ამიტომ თავისი ბედი რესპუბლიკის მოსახლეობამ თავიანთი უნდა გადაწყვიტოს თავისუფალი არჩევნების საფუძველზე ყველა ერთ მინიჭებული აქვს თავიანთი უფლებები უფლებათა დაცვით არჩევნების საფუძველზე. ეს უფლება გარანტირებულია საერთაშორისო სამართლებრივი ნორმებით /იხ: გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის პრეამბულა, მუხ. I, 13, 55, 76, XI და XII თავები; 1966 წლის პაქტი ადამიანის უფლებათა შესახებ /მუხლი I/; 1948 წელს მიღებული ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაცია /მუხლი 2 და 21/; 1960 წლის დეკლარაცია კოლონური ქვეყნებისა და

ხალხებისადმი დამოუკიდებლობის მინიჭების შესახებ /2-5 მუხ./ და გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის სხვა რეზოლუციები.

პარტიულ-პროგრესული მთავარი და საზოგადოების კორუმპირებული ელემენტები ძალზე კარგად ახერხებენ უმალეს საბჭო-შემცველად "დაგვიმელი" მართავი დემოკრატები, რომელთაც არავითარი უფლება არა აქვთ წარმოადგინონ საქართველოს მოსახლეობის ნამუსა და ინტელექტს.

საბჭოთა ხელისუფლების განცხადებით "დემოკრატიული" საბჭოთა არჩევნების ჩატარებისა, "კარგი" საბჭოთა დემოკრატიის არჩევნებისა და "საბჭოთა პარლამენტის" შექმნის შესახებ მისი მორიგი ფარსია, რადგან ერთპარტიული მონოპოლის პირობებში შეუძლებელია პარლამენტარიზმისა და თავისუფალი, დემოკრატიული არჩევნების პრინციპების განხორციელება, ხოლო ყოველი დემოკრატი, რაგინ გულამწევარი პარტიოტივი არ უნდა იყოს, ავტომატურად იქცევა საბჭოთა სოციალისტური სისტემის ტოტალიტარული მექანიზმის ერთ-ერთ შემადგენელ ნაწილად და მისი დემოკრატიული მხოლოდ აქტივობა ანტიხალხურ საბჭოთა ხელისუფლებას საქართველოში. ამიტომ ვთვლით, რომ გასაგები უნდა იყოს ჩვენი და სხვა ეროვნულ-განმათავისუფლებელი პოლიტიკური ორგანიზაციების პოზიცია, ბოიკოტი გამოვაცხადოთ უმალესი საბჭოთა არჩევნებს. ამავდროულად, მიგვაჩნია, რომ ამ

ეტაპზე მხოლოდ ბოიკოტის გამოცხადება /მისი აქცენტირება/ უფრო პასიური ხასიათის მატარებელი აქცია იქნება და საჭიროა მშვიდობიანი ბრძოლის უფრო აქტიური ფორმის მოძებნა. ასეთად მიგვაჩნია ალტერნატიული არჩევნების ჩატარება.

ასეთი არჩევნების ჩატარებისთვის საჭიროა არჩევნების კანონის არსებობა, რომელიც დამტკიცებული იქნება საერთო სახალხო რეფერენდუმზე. საერთო სახალხო რეფერენდუმის ჩატარების კანონიც უნდა შემუშავდეს, რადგან ასეთი კანონი ჯერ არ არსებობს.

ჩვენს მიერ დამუშავებული საქართველოს სათავითროს დემოკრატიის არჩევნების კანონის პროექტი და საქართველოში საყოველთაო სახალხო რეფერენდუმის ჩატარების კანონის პროექტი. ეს დოკუმენტები საქართველოს ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტიის /დემოკრატიისა/ ვარიანტია. პარტია მზად არის ითანამშრომლოს სხვა ეროვნულ-განმათავისუფლებელ ძალებთან ერთად ჩატარების შესახებ დამუშავებულად.

როგორია ასეთი არჩევნების ჩატარების ჩვენეული კონცეფცია და ის პოლიტიკური არგუმენტაცია, რომელიც დაპარაკობს მის სასარგებლოდ?!

როგორც ცნობილია, რეფერენდუმში უშუალო /პირდაპირი/ დემოკრატიის გამოხატვის ისტორიულად აპრობირებული ფორმაა და მასში თვალნათლივ ჩანს ხალხის როლი, როგორც ჭეშმარიტი კანონ-

მდებელი სუბიექტისა.

საქართველოში დღევანდელ პირობებში შექმნილი სიტუაციისა და პოლიტიკურ ძალებს განვითარების გათვალისწინებით, ვფიქრობთ, რომ მოსახლეობის უმრავლესობა დაიჭერს სწორ პოზიციას და ამიტომ ერთი წუთითაც არ გვეპარება ეჭვი რეფერენდუმის შედეგებში.

ბოლო დროს ბევრს დაპარაკობენ ეროვნულ-პოლიტიკურ კონსოლიდაციას. როგორც კაცობრიობის ისტორიული და პოლიტიკური გამოცდილება გვასწავლის, კონსოლიდაცია საერთოდ შეუძლებელია უპირინციპო და პრიმიტიულ საწყისებზე. იგი შესაძლებელია მხოლოდ დამოუკიდებელი საფუძველზე. კონსოლიდაცია რომ მოხდეს, საჭიროა გამართობილი იდეა ბრძოლის მოცემულ ეტაპზე და არა მხოლოდ ის საყოველთაოდ მოწონებული "ხატი", რომელიც სტრატეგიული მიზანითა და უფრო მაღალი ხარისხის გამაერთიანებელი იდეაც.

ჩვენ დღესდღეობით ამ იდეას ვხედავთ ალტერნატიული არჩევნების ჩატარებაში. ყველაფერთან ერთად ალტერნატიული არჩევნები, ჩვენი აზრით, ხელს შეუწყობს მოსახლეობის პოლიტიკური ცოდნისა და გათვითცნობიერების ღონის ამაღლების საქმეს.

გვჯერა, აგრეთვე, რომ ამ აქციით ეროვნული მოძრაობის "ტემპერატურა" შენარჩუნებული იქნება საჭირო კონდიციით.

ჩვენ არ გამოვრიცხავთ შეუძლებლობას, რომ ოფიციალურმა

ხელისუფლებამ გათვალისწინებულ შემთხვევებში.

თუ ასე წარმართა პოლიტიკური განვითარების პროცესები, მაშინ უფრო მისაღები შეიქმნება საყოველთაო ეროვნული ბოიკოტი და გვჯერა, იგი შეიძენს უფრო აქტიურ ხასიათს, რაშიც ალბათ დიდ დახმარებას გაავიწყებს მსოფლიო დემოკრატიული საზოგადოებრიობის მხარდაჭერა.

მეგობრებო, ბევრი მისაღები ქვეყნის აქვს ამ გამაერთიანებელი იდეას, რომელიც შეიძლება იქნას დანახული უბრალო ანალიზის საფუძველზე. ერთადერთი, რასაც საჭიროებს მისი განხორციელება, ესაა ეროვნული ძალების ძალისხმევა. ამიტომ, მოგმართავთ ყველას, რომ ყურადღებით შეისწავლოთ თქვენს სამსჯავროზე გამოსტანილი დოკუმენტები და სწორი შეფასება მისცეთ მათ.

დარწმუნებული ვარ, რომ ყველა ეროვნულ-განმათავისუფლებელი ხასიათის პოლიტიკური ორგანიზაციის აქტიური მონაწილეობის შემთხვევაში, საერთო კონცეფციის შემუშავება და საერთოდ ამ იდეის განხორციელება სრულიად შესაძლებელია, ხოლო ხალხის საყოველთაო მხარდაჭერა მისი აუცილებელი პირობა და სრული გარანტიაა.

შვენიშნავთ, რომ გამაერთიანებელი იდეის განხორციელება არ გამოირიცხავს პარალელური აქციების ჩატარების შესაძლებლობასაც, ვისგანაც არ უნდა მომდინარეობდნენ ისინი.

პროექტი

საქართველოში საყოველთაო სახალხო რეფერენდუმის ჩატარების კანონი

რეფერენდუმის რესპუბლიკის მოსახლეობის პოლიტიკური ნების უშუალო /პირდაპირი/ გამოხატვის სოციალური მექანიზმია.

მოსახლეობის უფლება, ნებისმიერ ფორმით გამოხატოს თავისი ნება რესპუბლიკის ცხოვრების წესის რეგულირების უკლებლივ ყველა საკითხების მიმართ, ეროვნული სუვერენიტეტის პრაქტიკულად მოპოვებული უფლებრივი სტატუსის მარტივებითა და აქედან გამომდინარე, ყოველმხრივ საჭიროებს დაცვას და ხელშეწყობას.

რეფერენდუმი მმართველი და მმართველი სუბიექტების, კონსენსუსის ინსტრუმენტიცაა. იგი ხელს უწყობს ეკონომიკური, პოლიტიკური და სხვა სოციალური სტრუქტურების ფუნქციონირების სახალხო მოწონებული წესის დემოკრატიულად დამკვიდრების საქმეს, ადამიანური და საზოგადოებრივი ცხოვრების პროგრესის ამოცანებს.

მის წინაშე დასახული ამოცანებიდან გამომდინარე, რეფერენდუმის ჩატარების მექანიზმმა უნდა უზრუნველყოს რესპუბლიკის მოსახლეობის პოლიტიკური ნების მართლად და გაუყალბებელი გადმოცემა, რა ფორმითაც არ უნდა ტარდებოდეს იგი.

მუხლი 1. სახელმწიფოებრივი ცხოვრების მარტივების უზრუნველყოფის უზრუნველყოფის კანონები /საკითხები/ გაიტანება საერთო - სახალხო რესპუბლიკურ რეფერენდუმზე.

მუხლი 2. რეფერენდუმზე გასატანი კანონებისა და საკითხების სახეობა, წრე და ნუსხა წინასწარ არ განისაზღვრება. ხალხის პოლიტიკური ნება, როგორც სუვერენული უფლების მატარებელი სუბიექტისა, დამოუკიდებ-

ლებლად განსაზღვრავს რეფერენდუმზე გასატან საკითხებსა და კანონებს.

მუხლი 3. ა/ არსებული პოლიტიკური რეალობიდან გამომდინარე, როგორც პეტეციური კამპანიები, ასევე რეფერენდუმები ტარდება საქართველოს დღევანდელი ადმინისტრაციულ - ტერიტორიული საზღვრების ფარგლებში. მოქალაქეები თანასწორნი არიან წარმომადგობის, სოციალური და ქონებრივი მდგომარეობის, რასობრივი და ეროვნული კუთვნილების, სქესის, განათლების, ენის, რელიგიისადმი დამოკიდებულების, საქმიანობის სახეობისა და ხასიათის, აგრეთვე საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით, ამომრჩევლის და შესაბამისად, რეფერენდუმში მონაწილის ასაკობრივი ცენზი დაყვანილია 16 წლამდე.

ბ/ რეფერენდუმში მონაწილეობის უფლება არა აქვთ იმ პირებს, რომლებიც რეფერენდუმის ჩატარების მომენტში იმყოფებიან სამხედრო სავალდებულო სამსახურში ე. წ. საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე და საბჭოთა არმიის შემადგენლობაში არსებობენ. ასევე არ აქვთ უფლება იმ პირებს, რომლებიც ადმინისტრაციულ-ტერიტორიულ ფარგლებში; სსრ კავშირის არმიის სარდლობას, ოფიცრობს, ზევადიან სამხედრო მოსამსახურეებს, აგრეთვე საქართველოში დ აებით მოვლილებულ ან ღრუბით სამუშაოზე მყოფ პირებს.

რეფერენდუმში არ მონაწილეობენ თავისუფლების აღკვეთის ადგილას მყოფნი /გარდა პოლიტპატიმრებისა/, აგრეთვე ის პირები, რომლებიც სასამართლოს გადაწყვეტილებით იმყოფებიან იძულებითი მკურნალობის ადგილებში. იმ პირების რეფერენდუმში მონაწილეობის საკითხს, რომლებიც ითვლებიან ფსიქიკურად დაავადებულად და რე-

ფერენდუმში მონაწილეობის უფლება არ აქვთ იმ პირებს, რომლებიც რეფერენდუმის ჩატარების მომენტში იმყოფებიან სამხედრო სავალდებულო სამსახურში ე. წ. საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე და საბჭოთა არმიის შემადგენლობაში არსებობენ. ასევე არ აქვთ უფლება იმ პირებს, რომლებიც ადმინისტრაციულ-ტერიტორიულ ფარგლებში; სსრ კავშირის არმიის სარდლობას, ოფიცრობს, ზევადიან სამხედრო მოსამსახურეებს, აგრეთვე საქართველოში დ აებით მოვლილებულ ან ღრუბით სამუშაოზე მყოფ პირებს.

რეფერენდუმში არ მონაწილეობენ თავისუფლების აღკვეთის ადგილას მყოფნი /გარდა პოლიტპატიმრებისა/, აგრეთვე ის პირები, რომლებიც სასამართლოს გადაწყვეტილებით იმყოფებიან იძულებითი მკურნალობის ადგილებში. იმ პირების რეფერენდუმში მონაწილეობის საკითხს, რომლებიც ითვლებიან ფსიქიკურად დაავადებულად და რე-

ფერენდუმში მონაწილეობის უფლება არ აქვთ იმ პირებს, რომლებიც რეფერენდუმის ჩატარების მომენტში იმყოფებიან სამხედრო სავალდებულო სამსახურში ე. წ. საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე და საბჭოთა არმიის შემადგენლობაში არსებობენ. ასევე არ აქვთ უფლება იმ პირებს, რომლებიც ადმინისტრაციულ-ტერიტორიულ ფარგლებში; სსრ კავშირის არმიის სარდლობას, ოფიცრობს, ზევადიან სამხედრო მოსამსახურეებს, აგრეთვე საქართველოში დ აებით მოვლილებულ ან ღრუბით სამუშაოზე მყოფ პირებს.

რეფერენდუმში არ მონაწილეობენ თავისუფლების აღკვეთის ადგილას მყოფნი /გარდა პოლიტპატიმრებისა/, აგრეთვე ის პირები, რომლებიც სასამართლოს გადაწყვეტილებით იმყოფებიან იძულებითი მკურნალობის ადგილებში. იმ პირების რეფერენდუმში მონაწილეობის საკითხს, რომლებიც ითვლებიან ფსიქიკურად დაავადებულად და რე-

ფერენდუმში მონაწილეობის უფლება არ აქვთ იმ პირებს, რომლებიც რეფერენდუმის ჩატარების მომენტში იმყოფებიან სამხედრო სავალდებულო სამსახურში ე. წ. საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე და საბჭოთა არმიის შემადგენლობაში არსებობენ. ასევე არ აქვთ უფლება იმ პირებს, რომლებიც ადმინისტრაციულ-ტერიტორიულ ფარგლებში; სსრ კავშირის არმიის სარდლობას, ოფიცრობს, ზევადიან სამხედრო მოსამსახურეებს, აგრეთვე საქართველოში დ აებით მოვლილებულ ან ღრუბით სამუშაოზე მყოფ პირებს.

რეფერენდუმში არ მონაწილეობენ თავისუფლების აღკვეთის ადგილას მყოფნი /გარდა პოლიტპატიმრებისა/, აგრეთვე ის პირები, რომლებიც სასამართლოს გადაწყვეტილებით იმყოფებიან იძულებითი მკურნალობის ადგილებში. იმ პირების რეფერენდუმში მონაწილეობის საკითხს, რომლებიც ითვლებიან ფსიქიკურად დაავადებულად და რე-

რეფერენდუმის ჩატარების ხელშეწყობი ცენტრალური კომისიის არჩევა. / დამოუკიდებელ ამომრჩევლებად ითვლებიან ისინი, ვინც არ არის არც ოფიციალური ხელისუფლებისა და არც ოპოზიციური ძალების წარმომადგენელი.

მშპლი 8. ცენტრალურ კომისიაში შედიან საზოგადოებისათვის კარგად ცნობილი უპარტიო წარმომადგენლები 50 კაცის შემადგენლობით. ცენტრალურ კომისიაში შესაყვანი წევრების კანდიდატებს წარმოადგენენ მოსახლეობის წარმომადგენლები, რომლებიც დაინჭვრეს ბუდეში არიან გაუყვალბელი რეფერენდუმის ჩატარებაში. კომისია ირჩევს თავმჯდომარეს, თავმჯდომარის ორ მოადგილეს და მდივანს. კომისია უფლებამოსილია ასეთი არჩევნებისათვის, თუ მასში მონაწილეობას ღებულობს კომისიის წევრთა სამი მეოთხედი. ცენტრალური კომისიის ჩამოყალიბება მთავრდება რეფერენდუმის ჩატარების გადაწყვეტილების მიღებიდან სამი კვირის განმავლობაში.

მშპლი 9. რეფერენდუმის ჩატარების ხელშეწყობი ც/კომისია თავისი ჩამოყალიბების დღიდან აცხადებს განმავლობაში აცხადებს ადგილობრივ კომისიებს, რომლებიც იქმნება ყველა ქალაქის სტატუსის მქონე ერთეულში და ემსახურება მიმდებარე ტერიტორიების / სოფლების, დაბების და სხვა/ მოსახლეობას. ადგილობრივ კომისიებში შედიან მხოლოდ და მხოლოდ უპარტიო ამომრჩევლების წარმომადგენლები. კომისიის წევრთა რიცხობრივი შემადგენლობა განისაზღვრება ადგილობრივი სპეციფიკიდან გამომდინარე.

მშპლი 10. კომისიის წევრები დროებით უნდა გადავიყვანდეთ / ნებაყოფლობით/ სამსახურიდან რეფერენდუმის მომზადებისა და ჩატარების ორგანიზაციისათვის, საშუალო ხელფასის შენარჩუნებით. ეს ხარჯები იფარება რეფერენდუმის ჩატარების ხელშეწყობი ფონდიდან.

მშპლი 11. რეფერენდუმის ჩატარების ფინანსირება ხდება საზოგადოებრიობის შემოწირულობადა საფუძველზე. ფონდის ძირითადი განმგებელია ც/კომისია, რომელიც არეგულირებს სახსრების ხარჯვას შესაბამისი მიმართულებით. შემოწირულობანი მიიღება აქტივისტების მიერ, ც/კომისიის ჩამოყალიბების დღიდანვე.

მშპლი 12. რეფერენდუმის ჩატარება, სახელმწიფოებრიობის უზენაესი ინტერესების საკითხებზე, მიზანშეწონილია გარეშე დამოუკიდებელი მედიაციურების მონაწილეობით. გარეშე მედიაციურები შეიძლება მოწვეული იქნან გაეროს, საერთაშორისო დემოკრატი იურიტიტების ასო-

ციაციის ან სხვა დემოკრატიული ორგანიზაციების წარმომადგენლები. მედიაციურებს აქვთ უფლება რეფერენდუმის ჩატარების ყველა სტადიაზე შეამოწონ რეფერენდუმის მიმდინარეობა. სხვა სუბიექტები არ არიან აღჭურვილნი ასეთი უფლებებით. მედიაციურებს არა აქვთ აქტიური ჩარევის უფლება. შემოწმება ხდება პასიური მედიაციურის საწყისებზე.

მშპლი 13. იმისათვის, რომ თავიდან იქნას აცილებული რეფერენდუმის შედეგების ფალსიფიცირების შესაძლებლობა და გამართიდეს რეფერენდუმის ჩატარების ორგანიზაციული მხარე, რეფერენდუმში გამოიყენება სახელმითი ბიულეტენები. სახელმითი ბიულეტენების გამოყენების პირობებში არაა საჭირო ოქებისა და უბნების ჩამოყალიბება.

სახელმითი ბიულეტენის ერთ მხარეს რეფერენდუმში მონაწილე წერს თავის გვარს, სახელსა და მამის სახელს, საცხოვრებელი ადგილის მისამართს; მეორე მხარეს კი-უპასუხებს რეფერენდუმში დასმულ კითხვებს.

ბიულეტენების ფორმებსა და ზომებს ადგენს ც/კომისია; ბიულეტენის ბლანკები დანომრილია.

მშპლი 14. რეფერენდუმის ჩატარება ხდება აქტივისტების მეშვეობით, რომლებიც სახლებში მიიწახილებენ ამომრჩევლებს მათზე მიმავრებული ზონის ფარგლებში. აქტივისტების რაოდენობას განსაზღვრავს შესაბამისი კომისია ადგილობრივი სპეციფიკის გათვალისწინებით. კომისია აქტივისტებს უბარებს შესაბამის ინსტრუქტაჟს. აქტივისტებად მოიწვევიან არაპარტიული ამომრჩევლები.

სახლებში მისვლისას პარალელურად ხდება ამომრჩეველთა რეგისტრაცია. ამომრჩევლებმა უნდა გაუწიონ ყოველგვარი დანახარჯი აქტივისტებს.

მშპლი 15. აკრძალულია რეფერენდუმში მონაწილეობის დაძალება. აქტივისტებს უფლება აქვთ ახსნა-განმარტებითი საქმიანობის წარმოებისა, რეფერენდუმში მონაწილე თითვეული პირის თხოვნის შემთხვევაში.

მშპლი 16. რეფერენდუმზე კანონების ან საკითხების გამტანი სუბიექტი შეიძლება იყოს დამოუკიდებელი ავტონომიური პოლიტიკური, საზოგადოებრივ-პოლიტიკური და საზოგადოებრივი ორგანიზაციები. ასეთივე უფლება აქვს უშუალოდ ამომრჩეველთა ჯგუფებს. კანონის /საკითხის/ ინიციატივობებს უფლება აქვთ ჩატარებონ ახსნა-განმარტებითი წინასარეფერენდუმო კამპანია.

მშპლი 17. რეფერენდუმის ჩატარების ვალდებულება ადგენს ც/კომისია.

მშპლი 18. რეფერენდუმში გამოიყენება დასტურებული, რომლებიც არ იხსნება რეფერენდუმის დამთავრებამდე. რეფერენდუმის დამთავრების შემდეგ ყველა ცალკეული კომისია შეუდგება ხმების დათვლას. მათ ავტონომურად გამოყავთ რეფერენდუმის ჩატარების შედეგები. ღდება შესაბამისი ოქები, რომლებსაც ხელს აწერს კომისიის უკლებლივ ყველა წევრი. ოქები გადაეცემა ც/კომისიას. ურნების გაბარიტებსა და რაოდენობას განსაზღვრავს ადგილობრივი კომისია. გამოყენებული ბიულეტენები შეინახება ადგილობრივი კომისიის მიერ შერჩეულ ადგილებში. ასევე ინახება წინასარეფერენდუმო პეტიციები ც/კომისიაში.

მშპლი 19. ც/კომისია შეაჯამებს შედეგებს და აცხადებს საქართველოს მოსახლეობას.

ც/კომისია ადგენს რეფერენდუმის შედეგების შემადგენლობა, რომელსაც ხელს აწერს ც/კომისიის უკლებლივ ყველა წევრი.

რეფერენდუმის ჩატარების პერიოდში აკრძალულია რაიმე შუალედური შედეგებისა და მასალების გამოქვეყნება.

მშპლი 20. იქ, სადაც მოხდა რეფერენდუმის ფალსიფიცირება, ხელმოწერდ უნდა ჩატარდეს გამოკითხვა. ფალსიფიცირების ფაქტის დადგენის უფლება აქვთ მხოლოდ და მხოლოდ ამომრჩეველთა /რეფერენდუმში მონაწილეთა/ ცალკეულ ჯგუფებს, რაც დამოწმებული უნდა იყოს ფაქტობრივი მასალით. ამ საკითხებს სწავლობს და მათთან დაკავშირებულ გადაწყვეტილებებს ღებულობს ც/კომისია.

მშპლი 21. თუ რეფერენდუმში მონაწილეობის უფლების მქონეთა ნახევარზე მეტმა დაადასტურა რეფერენდუმზე გატანილი კანონის /საკითხის/ შემოთავაზებული გადაწყვეტის საჭიროება, წარმოდგენილი დოკუმენტები ჩაითვლება მოწონებულად რეფერენდუმის მიერ.

მშპლი 22. რეფერენდუმზე გატანილი კანონი /საკითხი/ ამომრჩევლების უმრავლესობის მოწონების შემთხვევაში /იხ. მუხლი 21/, მიღებულად ჩაითვლება მისი შედეგების გამოქვეყნების დღიდანვე.

მშპლი 23. წინამდებარე რეფერენდუმის ჩატარების კანონის პროექტის მოწონება ხდება შესაბამისი რეფერენდუმის ჩატარების საფუძველზე. ამ რეფერენდუმის ჩატარების პრინციპები /მექანიზმი/ უნდა შეესაბამებოდეს რეფერენდუმის ჩატარების წინამდებარე კანონის პროექტში მოცემულ პრინციპებს /მექანიზმს/.

პროექტი

სამართლებრივი სათათბიროს დეპუტატების არჩევნების კანონი

პ რ ე ა მ ბ უ ლ ა

ვინაიდან ქართველ ხალხს გააჩნია სულ მცირე 2500, წლებიანი სახელმწიფოებრივი არსებობის ისტორია, ვინაიდან XIX საუკუნის დამდეგს რუსეთის იმპერიამ უხეშად დაარღვია 1783 წლის რუსეთ-საქართველოს ხელშეკრულება და საქართველოს ოკუპაციით მოახდინა ქართული სახელმწიფოებრიობის გაუქმება,

ვინაიდან 1918 წლის 26 მაისს ქართველმა ხალხმა ერთა თავისუფალი დემოკრატიის პრინციპით აღადგინა ქართული სახელმწიფოებრიობა და გამოაცხადა საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა, რომელიც რიგ საერთაშორისო ხელშეკრულებათა ძალით დე ფაქტო და დე იურე სცნო მსოფლიოს მრავალმა ქვეყანამ, მათ შორის 1920 წლის 7 მაისის ხელშეკრულებით საბჭოთა რუსეთმაც,

ვინაიდან 1921 წლის 25 თებერვალს საბჭოთა რუსეთმა მოახდინა საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის ოკუპაცია და ინკორპორაციის გზით 1922 წლის 30 დეკემბერს ქართველი ხალხის ნების საწინააღმდეგოდ შეიყვანა იგი რუსეთის მოღვრნილებული იმპერიის, ე.წ სსრ კავშირის შემადგენლობაში.

ვინაიდან გარეშე ძალის ჩარევით ქართველ ხალხს თავს მოახვიეს საბჭოთა ხელისუფლება, რომელსაც საქართველოში არც პლებისციტით და არც საყოველთაო დემოკრატიული არჩევნებით ქართველი ერისაგან აღიარება არ მიუღია,

ვინაიდან ქართველი ხალხი არასდროს შერიგებია სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის დაკარგვას და აწარმოებს უკომპრომისო, შეურთებელ ბრძოლას სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენისათვის, რაც გამოიხატა 1924 წლის აგვისტოს საყოველთაო შეიარაღებულ აჯანყებით და თხზმოციანი წლების ეროვნული მოძრაობის აღმავლობით საქართველოში,

ვინაიდან 68 წლის განმავლობაში საქართველოს მართლაც მართლაც საბჭოთა მთავრობა და მთელი ამ ხნის განმავლობაში არ ჩატარებულა თავისუფალი დემოკრატიული არჩევნები,

ვინაიდან აღამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციის 21 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, რომელიც ზედაც ხელი აქვს მოწერილი სსრკ-ს მთავრობასაც,

" ხალხის ნება უნდა იყოს საფუძველი მთავრობის ძალაუფლებისა. ეს ნება უნდა გამოიხატებოდეს პერიოდულ და გაუყვალბებელ არჩევნებში, რომლებიც უნდა ტარდებოდეს საყოველთაო და თანასწორი საარჩევნო უფლებების პირობებში ფარული კენჭისყრით, ან სხვა თანაბარშენიშნული ფორმების მეშვეობით, რომლებიც უზრუნველყოფენ ხმის მიცემის თავისუფლებას"

- მ რ ე ა მ ბ უ ლ ა
1. აღდგეს საქართველოს სათათბირო;
2. საქართველოს სათათბიროს დეპუტატები აირჩეს თავისუფალი და დემოკრატიული არჩევნების პრინციპებით "საქართველოს სათათბიროს დეპუტატთა არჩევნების კანონის" საფუძველზე.

1. საბარსო დეპუტატი

მშპლი 1. საქართველოს სათათბიროს დეპუტატთა არჩევნების საუბრებში.

საქართველოს სათათბირო არის სახელმწიფო ხელისუფლების მუდმივმოქმედი საკანონმდებლო, განმკარგულებელი და მკონტროლებელი ორგანო.

საქართველოს სათათბიროს არჩევნები ტარდება მრავალმანდატიან საარჩევნო ოლქებში.

არჩევნები წამდებებს საყოველთაო, თანაბარი და არაპირდაპირი საარჩევნო უფლების საუბრებზე, ფარული კენჭისყრით.

დეპუტატობის კანდიდატთა წამოყენების უფლება მინიჭებული აქვთ საქართველოს რესპუბლიკის ავტონომიურ და დამოუკიდებელ პოლიტიკურ პარტიებს და სხვა ავტონომიურ საზოგადოებრივ- პოლიტიკურ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს.

არჩევნების სისტემა დაფუძნებულია პროპორციული წარმომადგენლობის პრინციპზე.

მშპლი 2. საყოველთაო საარჩევნო უფლება სათათბიროს დეპუტატთა არჩევნები ყველა საარჩევნო ოლქიდან საყოველთაოა. არჩევნებში მონაწილეობის უფლება აქვს ე.წ. საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე მცხოვრებ ყველა ადამიანს, რომელსაც შეუსრულდა 16 წელი და რომელიც ჩაწერილია საქართველოს აღმინიხტრაციულ - ტერიტორიულ ფარგლებში წინამდებარე კანონის გამოქვეყნების დღიდან.

სისხლის პრინციპით ქართველებს უფლება აქვთ მონაწილეობა მიიღონ არჩევნებში მიუხედავად მათი საცხოვრებელი ადგილისა ან ამა თუ იმ ქვეყნის მოქალაქეობრივი კუთვნილებისა. მათთვის შეიქმნება სპეციალური საარჩევნო უბანი ქ. თბილისში.

არჩევნებში მონაწილეობა უფლება არა აქვთ იმ პირებს, რომლებიც არჩევნების მომენტში იმყოფებიან სამხედრო საავადმდელო სამსახურში ე.წ საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე, საბჭოთა არმიის სარდლობას, ოფიცრებს, ზევალით სამხედრო მოსამსახურეებს, რომლებიც საბჭოთა არმიაში გაწვევამდე ჩაწერილნი არ ყოფილან საქართველოს აღმინიხტრაციულ- ტერიტორიულ ფარგლებში, საქართველოში მოგლინებულ ან დროებით სამუშაოზე მყოფ პირებს, დეპუტატად შეიძლება აირჩეს ყველა ცალკეული პირი, რომელსაც შეუსრულდა 25 წელი. აკრძალულია ადამიანის ამ კანონით გათვალისწინებული საარჩევნო უფლებების პირდაპირი თუ არაპირდაპირი შეზღუდვა მისი მოქალაქეობრივი სტატუსის /არის თუ არ არის სსრკ-ს მოქალაქე/, წარმოშობის, სოციალური თუ ქონებრივი მდგომარეობის, რასობრივი თუ ნაციონალური კუთვნილების, სქესის, განათლების, ენის, რელიგიასთან დამოუკიდებლობის, საქმიანობის სახეობისა და ხასიათის მიხედვით.

იმ პირების არჩევნებში მონაწილეობის საკითხი, რომლებიც საბჭოთა სასამართლოს მიერ აღიარებულნი არიან არაქმედითუნარიანებად, ან ცნობილნი არიან ჭსიქითურად დაავადებულებად, აგრეთვე იმ პირებისა, რომლებიც იმყოფებიან თავისუფლების აღკვეთის ადგილებში, ან საბჭოთა სასამართლოს მიერ გაგზავნილიყრიან იძულებით მკურნალობაზე, უნა განიხილოს და გადაწყვიტოს ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ.

მშპლი 3. თანაბარი საარჩევნო უფლება.

ამომრჩევლებს აქვთ არჩევნებში მონაწილეობის თანაბარი უფლებები. ამომრჩეველი იღებს მონაწილეობას ერთ საარჩევნო ოლქში მოწყობილ არჩევნებში და მიინიჭებული აქვს ერთი საარჩევნო ხმა.

მშპლი 4. არაპირდაპირი საარჩევნო უფლება

სათათბიროს დეპუტატთა არჩევნები არაპირდაპირია. ამომრჩევლები ხმას აძლევენ არა პირდაპირ დეპუტატობის კანდიდატს, არამედ იმ პარტიას, საზოგადოებრივ- პოლიტიკურ ან საზოგადოებრივ ორგანიზაციას, რომელიც

მათი აზრით უკეთესად გამოხატავს ამომრჩევლების ინტერესებს, პარტია ან ორგანიზაცია მიღებული მანდატების რაოდენობის ფარგლებში განსაზღვრავს თავის პერსონალურ წარმომადგენლებს საქართველოს სათაბიროს დეპუტატის ფუნქციის შესასრულებლად.

მუხლი 5. ვარული კენჭისყრა.
კენჭისყრა სახალხო დეპუტატთა არჩევნების დროს ვარულია. აკრძალულია ყველა სახის კონტროლის დაწესება ამომრჩეველთა ნებასურვილის გამოვლინებაზე.

მუხლი 6. დეპუტატობის კანდიდატთა წამოყენების უფლების სუბიექტები.

დეპუტატობის კანდიდატთა წამოყენების უფლება ენიჭება ცალკეულ, რესპუბლიკის ფარგლებში მოქმედ დამოუკიდებელ, ავტონომიურ პოლიტიკურ პარტიებს, ავტონომიურ საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს. მათ ცალკეული მინიჭებული აქვთ უფლება ყოველ საარჩევნო ოლქში წარადგინონ დეპუტატთა კანდიდატების თავიანთი სიები.

მუხლი 7. პროპორციული წარმომადგენლობის სისტემა.
ხმის დათვლის სისტემა დაფუძნებულია პროპორციული წარმომადგენლობის პრინციპზე. ეს სისტემა გულისხმობს:

ა/ საქართველოს ტერიტორიის დაყოფას საარჩევნო ოლქებად, თითოეულში თანაბარი რაოდენობის ამომრჩეველთა აუცილებელი დაცვით.

ბ/ ღვინობა ერთი მანდატის მისაღები ამომრჩეველთა მინიმალური ხმების რაოდენობა, რომლის მიხედვითაც განისაზღვრება არჩევნებზე მოპოვებული საერთო მანდატების რიცხვი, ცალკეული პარტიებისა და ორგანიზაციების მიხედვით.

გ/ თუ მიღებული ხმების რაოდენობა ნაკლებია კანონით განსაზღვრულ მინიმალური ხმების რაოდენობაზე და ცალკეული ოლქების მიხედვით არჩევნებში მონაწილე მანდატების რაოდენობა მთლიანად არაა განაწილებული, მანდატი ეძლევა იმ პარტიას ან ორგანიზაციას, რომელსაც აღნიშნულ საარჩევნო ოლქში ხმა მისცა აბსოლუტურად უფრო მეტმა ამომრჩეველმა.

მუხლი 8. საქართველოს სათაბიროს არჩევნების მომზადებისა და მოწყობის საჯაროობა.

არჩევნების მომზადება და ჩატარება, საჯაროობის პრინციპების საფუძველზე შედის საარჩევნო კომისიების პრეროგატივაში. აქვეყნება მიმართული აგრეთვე არჩევნებში მონაწილე ცალკეული პარტიებისა და ორგანიზაციების ძალისხმევა.

საარჩევნო კომისიები გადამამტყინ შესაბამის ინფორმაციას ყველა დაინტერესებულ ამომრჩეველს: - კომისიების შემადგენლობის, საარჩევნო ოლქების ჩამოყალიბების, კომისიების ადგილმდებარეობისა და სამუშაო საათების ამომრჩეველთა სიების და რეგისტრაციაში გატარებული დეპუტატთა კანდიდატების სიებისა და არჩევნების შედეგების შესახებ.

კომისიების მუშაობაზე პასუხისმგებლობა შეუძლია ამომრჩევლებს და ცალკეული პარტიებისა და ორგანიზაციების ნდობით აღჭურვილ პირებს.

მუხლი 9. ამომრჩეველთა მონაწილეობა არჩევნების მომზადების სტადიაზე.

რესპუბლიკის მოსახლეობა აქტიურ მონაწილეობას ღებულობს სათაბიროს დეპუტატთა არჩევნების მოსამზადებელ სტადიაზე წინასაარჩევნო შეხვედრებსა და ხელშეკრულებებში.

არჩევნებში მონაწილე ცალკეული პარტიები და ორგანიზაციები აცნობენ თავიანთ წინასაარჩევნო პლატფორმებს შესაბამისი საარჩევნო ოლქების მაცხოვრებლებს წინასაარჩევნო კამპანიის ჩატარებისას.

მუხლი 10. არჩევნების ჩატარების მატერიალური და ფულადი უზრუნველყოფა.

არჩევნების მომზადებისა და ჩატარების მატერიალური და ფულადი უზრუნველყოფისათვის წესდება საქართველოს სათაბიროს დეპუტატთა არჩევნების ფულადი ფონდი. არჩევნების ფონდს ქმნის ქართველი ხალხი შენაწილების სახით.

არჩევნების ფონდის გამგებელია ცენტრალური საარჩევნო კომისია.

მუხლი 11. საქართველოს სათაბიროს დეპუტატთა თავისუფალი, დემოკრატიული არჩევნების ჩატარების ხელის შეშლა.

ოფიციალური ხელისუფლების, ან რომელიმე სხვა ორგანიზაციის ან ცალკეული პირების მხრიდან ნებისმიერი ფორმით გამოხატული ხელის შეშლა, ზემოქმედება, ბლოკირება ან შეფერხება თავისუფალი დემოკრატიული არჩევნების აგრეთვე ნებისმიერი ორგანიზაციის ან ცალკეული პირების მიერ წინამდებარე არჩევნების კანონის მოთხოვნილებათა დარღვევა ან ყოველგვარი დებინფორმაციის გავრცელება არჩევნებში მონაწილე ცალკეული პირებისა და ორგანიზაციების შესახებ, ვისგანაც არ უნდა მიმდინარეობდეს ეს, აგრეთვე, საარჩევნო კომისიების მიერ საარჩევნო ლოკუმენტების გაყალბება, ჩაითვლება ქართველი ხალხის სუვერენული ნების შელახვად და საერთაშორისო სამართლებრივი პასუხისმგებლობის გამომწვევად ქმნილება. არჩევნებში მონაწილე პოლიტიკურ პარტიებსა და ორგანიზაციებს ეკრძალებათ ყოველგვარი წინასაარჩევნო კამპანიის გაწევა ან დემოკრატიული არჩევნების საბოლოო შედეგების დაზიანების მიზნით მათ მიმართული უკანონო ქმედებები და სხვა სახის მხარდაჭერა და მხარდაცემლობა.

მუხლი 12. საქართველოს სათაბიროს დეპუტატთა არჩევნების ფალსიფიკაციის თავიდან აცილება.
არჩევნების ფალსიფიკაციის თავიდან აცილების მიზნით მიზანშეწონილია არჩევნებზე მოწვეული იქნან გაერთიანებული დემოკრატიული საერთაშორისო ასოციაციის ან სხვა საერთაშორისო დემოკრატიული ორგანიზაციის წარმომადგენლები.

ცალკეულ საარჩევნო უბნებში არჩევნების ფალსიფიკაციის თავიდან აცილების მიზნით, ხელშეწყობილი უნდა იქნას საარჩევნო ოლქების დამოუკიდებელი და მხოლოდ ამომრჩეველთა ცალკეული ჯგუფების მიერ დამოუკიდებელი უნდა იყოს ამ ამომრჩევლების მიერ ფაქტობრივი მასალით. ფალსიფიკაციისა და დაკავშირებულ მასალებს სწავლობს და გადამამტყინებს ცენტრალური საარჩევნო კომისია.

II. საქართველოს სათაბიროს დეპუტატთა არჩევნების დანიშნვის წესი და საარჩევნო ოლქების ჩამოყალიბება.
მუხლი 13. საქართველოს სათაბიროს დეპუტატთა არჩევნების დანიშნვის წესი. არჩევნებს ნიშნავს ცენტრალური საარჩევნო კომისია.
მუხლი 14. საარჩევნო ოლქების ჩამოყალიბება.
დეპუტატების არჩევნების მიზნით საქართველოს ტერიტორიაზე ყალიბდება 30 საარჩევნო ოლქი.

ოლქებს აყალიბებს ცენტრალური საარჩევნო კომისია ცალკეული ოლქებიდან აირჩევა შვიდი სახალხო დეპუტატი.

არჩევნების გამოცხადებიდან არაუგვიანეს მე-7 დღისა ცენტრალური საარჩევნო კომისია აქვეყნებს საარჩევნო ოლქების სიებს, მათ საზღვრებისა და საოლქო საარჩევნო კომისიების ადგილმდებარეობის ჩვენებით.

III. საარჩევნო უბნები.
მუხლი 15. საარჩევნო უბნების ჩამოყალიბება.
სათაბიროს დეპუტატთა არჩევნების ჩატარებისას, კენჭისყრისა და მიცემული ხმების დათვლის ოპერატიული ორგანიზების მიზნით, საარჩევნო ოლქები იყოფა შვიდასაარჩევნო უბნებად. ის ამომრჩევლები, რომლებიც იმყოფებიან საქართველოს ფარგლებს გარეთ სამსახურებრივი მოვალეობების შესრულების ან სხვა მიზნით, ხმას აძლევენ თავიანთ მუდმივი საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით.

მუხლი 16. საარჩევნო უბნების შექმნის წესი.
საარჩევნო უბნებს აყალიბებენ საარჩევნო ოლქების შესაბამისი საარჩევნო კომისიები.

საარჩევნო უბნები იქმნება არაუგვიანეს სამი თვისა არჩევნების ჩატარებამდე.

საარჩევნო უბნები ყალიბდება ამომრჩეველთა არანაკლებ 50 და არაუმეტეს 10000 ამომრჩევლებზე.

საარჩევნო უბნების საზღვრებს განსაზღვრავს საარჩევნო ოლქის კომისია. უბნის ადგილმდებარეობა და კენჭისყრის ჩატარების ადგილი ეცნობება ამომრჩევლებს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ოფიციალური ბიულეტენის საშუალებით.

IV. საარჩევნო კომისიები
მუხლი 17. საარჩევნო კომისიისა და სისტემის დეპუტატთა არჩევნების ჩატარებისათვის შეიქმნება შემდეგი სახის კომისიები:
ა/ ცენტრალური საარჩევნო კომისია, რესპუბლიკის მასშტაბით,
ბ/ საოლქო საარჩევნო კომისიები,
გ/ უბნების საარჩევნო კომისიები.

მუხლი 18. ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ჩამოყალიბება.
ცენტრალური საარჩევნო კომისია ყალიბდება არჩევნებში მონაწილე პარტიებისა და ორგანიზაციების ურთიერთშეთანხმებით საფუძველზე, პარტიებისა და კონსენსუსის პრინციპით.

ცენტრალური საარჩევნო კომისია ყალიბდება წინამდებარე კანონის საერთო სახალხო რეგენერაციაზე, დამტკიცების დღიდან I თვის ვადაში.

კომისიაში შედის თავმჯდომარე, თავმჯდომარის მოადგილე, მდივანი და კომისიის წევრები.

ცენტრალური კომისიის ძალმოსილება ვრცელდება საქართველოს სათაბიროს მოწყობაზე.

მუხლი 19. ცენტრალური საარჩევნო კომისიის უფლებამოსილება.
დეპუტატთა არჩევნების ცენტრალური კომისია:
ა/ ნიშნავს არჩევნების ჩატარების ვადას.
ბ/ აწარმოებს წინამდებარე კანონის შესრულების კონტროლს საქართველოს ტერიტორიაზე. უზრუნველყოს ამ კანონის ერთგვაროვან გამოყენებას.

გ/ წარმართავს საარჩევნო კომისიების მუშაობას. განსაზღვრავს საარჩევნო კომისიების შემადგენლობის შეცვლის წესს.

დ/ აყალიბებს ტერიტორიულ საარჩევნო ოლქებს.

ე/ აღდგენ საარჩევნო ბიულეტენების, ამომრჩეველთა სიების და სხვადასხვა საარჩევნო ლოკუმენტების ფორმებს, საარჩევნო ყუთებისა და საარჩევნო კომისიების ბიულეტენების ნიმუშებს, აღდგენ საარჩევნო ლოკუმენტების შენახვის წესს.

გ/ გამოსცემს საინფორმაციო ბიულეტენებს ზ/ რეგისტრაციაში ატარებს ნომრირულ დეპუტატებს, აჯამებს არჩევნების შედეგებს რესპუბლიკის მასშტაბით საინფორმაციო ბიულეტენში აქვეყნებს ცნობას არჩევნების შედეგების შესახებ და არჩეულ დეპუტატთა სიას.

თ/ საქართველოს სათაბიროს სამანდატო კომისიის გადამამტყინ კენჭისყრის და მანდატის დაბრუნების შესახებ.
ი/ იხილავს განცხადებებს და საჩივრებს საარჩევნო კომისიების გადამამტყინებისა და მოქმედების შესახებ. შემოაქვს საბოლოო გადამამტყინება ამ საკითხებზე და დაკავშირებით.

კ/ ახორციელებს სხვა ძალმოსილებას, რომელიც თანახმადაა წინამდებარე კანონისა და შედის მის პრეროგატივაში.

მუხლი 20. საოლქო საარჩევნო კომისიების ჩამოყალიბება.
საოლქო საარჩევნო კომისია ყალიბდება ყველა ტერიტორიულ საარჩევნო ოლქში, არაუგვიანეს თხუთმედი თხუთმედი თვისა არჩევნების ჩატარებამდე.

კომისიები ყალიბდებიან ცენტრალური კომისიის ხელშეწყობით, მრავალპარტიული წარმომადგენლების ურთიერთშეთანხმებულ საფუძველზე.

კომისიაში შედის თავმჯდომარე, თავმჯდომარის მოადგილე და კომისიის წევრები.

მუხლი 21. საოლქო საარჩევნო კომისიების ძალმოსილება.
საოლქო საარჩევნო კომისიები:
ა/ აწარმოებენ წინამდებარე კანონის შესრულების კონტროლს საარჩევნო ოლქის ტერიტორიაზე.
ბ/ წარმართავს საარჩევნო კომისიების მუშაობას. განსაზღვრავს საარჩევნო კომისიების შემადგენლობის შეცვლის წესს.

გ/ აყალიბებს ტერიტორიულ საარჩევნო ოლქებს.

დ/ აღდგენ საარჩევნო ბიულეტენების, ამომრჩეველთა სიების და სხვადასხვა საარჩევნო ლოკუმენტების ფორმებს, საარჩევნო ყუთებისა და საარჩევნო კომისიების ბიულეტენების ნიმუშებს, აღდგენ საარჩევნო ლოკუმენტების შენახვის წესს.

ვ/ გამოსცემს საინფორმაციო ბიულეტენებს ზ/ რეგისტრაციაში ატარებს ნომრირულ დეპუტატებს, აჯამებს არჩევნების შედეგებს რესპუბლიკის მასშტაბით საინფორმაციო ბიულეტენში აქვეყნებს ცნობას არჩევნების შედეგების შესახებ და არჩეულ დეპუტატთა სიას.

თ/ საქართველოს სათაბიროს სამანდატო კომისიის გადამამტყინ კენჭისყრის და მანდატის დაბრუნების შესახებ.
ი/ იხილავს განცხადებებს და საჩივრებს საარჩევნო კომისიების გადამამტყინებისა და მოქმედების შესახებ. შემოაქვს საბოლოო გადამამტყინება ამ საკითხებზე და დაკავშირებით.

კ/ ახორციელებს სხვა ძალმოსილებას, რომელიც თანახმადაა წინამდებარე კანონისა და შედის მის პრეროგატივაში.

მუხლი 20. საოლქო საარჩევნო კომისიების ჩამოყალიბება.
საოლქო საარჩევნო კომისია ყალიბდება ყველა ტერიტორიულ საარჩევნო ოლქში, არაუგვიანეს თხუთმედი თვისა არჩევნების ჩატარებამდე.

კომისიები ყალიბდებიან ცენტრალური კომისიის ხელშეწყობით, მრავალპარტიული წარმომადგენლების ურთიერთშეთანხმებულ საფუძველზე.

კომისიაში შედის თავმჯდომარე, თავმჯდომარის მოადგილე და კომისიის წევრები.

მუხლი 21. საოლქო საარჩევნო კომისიების ძალმოსილება.
საოლქო საარჩევნო კომისიები:
ა/ აწარმოებენ წინამდებარე კანონის შესრულების კონტროლს საარჩევნო ოლქის ტერიტორიაზე.

ბ/ წარმართავს საარჩევნო კომისიების საქმიანობას.

გ/ დგამენ ადგილებს ამომრჩეველთა სიების შედგენას და მათ წარდგენს საყოველთაო განცნობის მიზნით.

დ/ ხელს უწყობენ ცალკეული პარტიებისა და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს წინასაარჩევნო კამპანიის ჩატარებაში.

ე/ რეგისტრაციაში ატარებენ პარტიებისა და ორგანიზაციების მიერ წამოყენებულ დეპუტატთა კანდიდატების სიებს.

ვ/ უზრუნველყოფენ ბიულეტენების დამზადებას, მიღებული ფორმის შესაბამისად და საუბნო საარჩევნო კომისიების მომარაგებას ამ ბიულეტენებით.

ზ/ აქვეყნებენ ცენტრალური საარჩევნო კომისიის საინფორმაციო ბიულეტენში არჩევნების შედეგებს. გასცემენ დროებით მოწოდებას არჩეულ დეპუტატებზე.

თ/ სწავებენ საკითხებს პარტიებისა და საზოგადოებრივ ორგანიზაციების ცალკეული დეპუტატების კანდიდატთა შეცვლასთან დაკავშირებით, ერთობლივი სიების ფარგლებში.

ი/ იხილავს განცხადებებსა და საჩივრებს საუბნო საარჩევნო კომისიების მუშაობასთან დაკავშირებით.

კ/ ახორციელებენ სხვა ძალმოსილებას, რომელიც თანახმადაა წინამდებარე კანონისა და შედის მათ პრეროგატივაში.

მუხლი 22. საუბნო საარჩევნო კომისიების ჩამოყალიბება
საუბნო საარჩევნო კომისიები ყალიბდება არა უგვიანეს 3 თვისა არჩევნების დაწყებამდე. საუბნო კომისიები ყალიბდება საოლქო კომისიების ხელშეწყობით, მრავალპარტიული წარმომადგენლების ურთიერთშეთანხმებულ საფუძველზე.

კომისიაში შედის თავმჯდომარე, თავმჯდომარის 2 მოადგილე და კომისიის წევრები.

მუხლი 23. საუბნო საარჩევნო კომისიების ძალმოსილება.
საუბნო საარჩევნო კომისია:
ა/ აღდგენ საუბნო ამომრჩეველთა სიებს.
ბ/ მოსახლეობას გადასცემს ინფორმაციას არჩევნების დღისა და კენჭისყრის ჩატარების ადგილის შესახებ.

გ/ ორგანიზაციას უკეთებს საარჩევნო კენჭისყრას და აჯამებს საუბნო კენჭისყრის შედეგებს.

დ/ ახორციელებს სხვა ძალმოსილებას, რომელიც თანახმადაა წინამდებარე კანონისა და შედის საუბნო კომისიის პრეროგატივაში.

მუხლი 24. საარჩევნო კომისიების მუშაობის ორგანიზაცია.
საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე, თავმჯდომარის მოადგილეები და მდივანი აირჩევიან შესაბამისი კომისიების სხდომებზე.

საარჩევნო კომისიების სხდომები უფლებამოსილი არიან თუ მათ ესწრება კომისიის წევრთა შემადგენლობის არანაკლებ 2/3.

გადაწყვეტილება ცალკეულ საკითხებთან დაკავშირებით მიიღება ლია კენჭისყრით, თუ მას ხმა მისცა კომისიის საერთო შემადგენლობის უმრავლესობამ.

საარჩევნო კომისიების გადამამტყინებისა და მოქმედების შედეგად გასაჩივრებული იყოს ზემოთა述 საარჩევნო კომისიაში. ცენტრალური საარჩევნო კომისიის გადაწყვეტილება საბოლოოა.

საარჩევნო კომისიების წევრები დროებით უნდა განთავსდნენ/ნადასაყლოდნ/ სამსახურიდან არჩევნების მომზადებისას და ჩატარების ორგანიზაციისათვის, საშუალო ხელფასის შენარჩუნებით, ეს ხარჯები იყარება არჩევნების ხელშეწყობის ფონდიდან.

საარჩევნო კომისიების წევრები დროებით უნდა განთავსდნენ/ნადასაყლოდნ/ სამსახურიდან არჩევნების მომზადებისას და ჩატარების ორგანიზაციისათვის, საშუალო ხელფასის შენარჩუნებით, ეს ხარჯები იყარება არჩევნების ხელშეწყობის ფონდიდან.

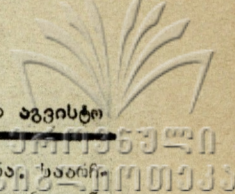
საარჩევნო კომისიების წევრები დროებით უნდა განთავსდნენ/ნადასაყლოდნ/ სამსახურიდან არჩევნების მომზადებისას და ჩატარების ორგანიზაციისათვის, საშუალო ხელფასის შენარჩუნებით, ეს ხარჯები იყარება არჩევნების ხელშეწყობის ფონდიდან.

საარჩევნო კომისიების წევრები დროებით უნდა განთავსდნენ/ნადასაყლოდნ/ სამსახურიდან არჩევნების მომზადებისას და ჩატარების ორგანიზაციისათვის, საშუალო ხელფასის შენარჩუნებით, ეს ხარჯები იყარება არჩევნების ხელშეწყობის ფონდიდან.

საარჩევნო კომისიების წევრები დროებით უნდა განთავსდნენ/ნადასაყლოდნ/ სამსახურიდან არჩევნების მომზადებისას და ჩატარების ორგანიზაციისათვის, საშუალო ხელფასის შენარჩუნებით, ეს ხარჯები იყარება არჩევნების ხელშეწყობის ფონდიდან.

საარჩევნო კომისიების წევრები დროებით უნდა განთავსდნენ/ნადასაყლოდნ/ სამსახურიდან არჩევნების მომზადებისას და ჩატარების ორგანიზაციისათვის, საშუალო ხელფასის შენარჩუნებით, ეს ხარჯები იყარება არჩევნების ხელშეწყობის ფონდიდან.

საარჩევნო კომისიების წევრები დროებით უნდა განთავსდნენ/ნადასაყლოდნ/ სამსახურიდან არჩევნების მომზადებისას და ჩატარების ორგანიზაციისათვის, საშუალო ხელფასის შენარჩუნებით, ეს ხარჯები იყარება არჩევნების ხელშეწყობის ფონდიდან.

V. ამომრჩეველთა სიები

მხალი 25. ამომრჩეველთა სიები.
ამომრჩეველთა სია საარჩევნო ოლქების შესაბამისად და-
ბა ცალკეული საარჩევნო უბნების მიხედვით. საუბრო სიებს
ხელს აწერენ კომისიის თავმჯდომარე და მდივანი. ამომრჩე-
ველთა სიები ღვება საზოგადოებრიობის წარმომადგენლების და
ხმარების საუბრებზე.

მხალი 26. ამომრჩეველთა სიების შედგენის წესი.
ამომრჩეველთა სიებში შეიტანება ყველა ადამიანი, რომელ-
საც არჩევნების დღემდე / ან არჩევნების დღეს/ შემსრულდა
16 წელი და რომლის მონაწილეობას არჩევნებში არ კრძალავს
წინამდებარე კანონი ან ცენტრალური საარჩევნო კომისია, ამ
კანონის საუბრებზე ყოველი ამომრჩეველი რეგისტრირდება
ერთადერთი საარჩევნო უბნის ამომრჩეველთა სიაში.

მხალი 27. ამომრჩეველთა დამატებითი სია. კენჭისყრის
შუღების მოწოდება.
თუ ამომრჩეველი ამომრჩეველთა სიის შედგენის შემდეგ
შეიცვლის საცხოვრებელ ადგილს, საუბრო საარჩევნო კომისია
მისი თხოვნის საფუძველზე გასცემს კენჭისყრის უღების მო-
წოდებას.

ამ მოწოდების საფუძველზე, ამომრჩეველს ეძლევა უღლება
შეტანილი იქნეს ამომრჩეველთა დამატებით სიაში, ახალი სა-
ცხოვრებელი ადგილის მიხედვით.

VI. საქართველოს სათაბიროს დეპუტატობის

კანდიდატობის წამოყენება და რეგისტრაცია.
მუხლი 28. ცენტრალური საარჩევნო კომისია, არჩევნებში
მონაწილეობის მისაღებ პარტიასა და ორგანიზაციასა შორის,
რეგისტრაციაში ატარებს იმ პარტიებსა და ორგანიზაციებს,
რომლებსაც აქვთ 100 ათას კაციანი პეტორები მთა მხა-
რდასაწვრთლ / პეტორია ღვება ც/ კომისიის სახელზე/.

გარდა ამისა, პარტიების/ ორგანიზაციების/ მიერ წარდგენ-
ილი უნდა იყოს პარტიული/ ორგანიზაციის/ წესდება, პროგრამა
და წინასაარჩევნო პლატფორმის თეზისები.

თუ პარტიის ორგანიზაციის იდეოლოგიური სახე არ შეესა-
ბამება კაცობრიობის მიერ შემუშავებულ ჰუმანისტურ ტრადიცი-
ებს და ნორმებს, ასეთ პარტიებს/ ორგანიზაციებს/ უნდა ეთ-
ქვას უარი არჩევნებში მონაწილეობისათვის რეგისტრაციაზე.
ასეთ შემთხვევაში ამ პარტიებს და ორგანიზაციებს უღლ-
ება აქვთ გაიტანონ კომისიის ეს გადაწყვეტილება საზოგად-
ოებრიობის სამსჯავროზე.

საკუთარი ინფორმაციის საშუალებებით გახალონ მსჯელობის
საგანად პარტიული დოკუმენტები და ამის შემდეგ ხელმოწერდ
შეადგინონ პეტორები 100,0 ათას კაცის ხელმოწერით/ და
მოითხოვონ არჩევნებში მონაწილეობის უღლება/ რეგისტრაცია/.
აღნიშნული პროცესი დროულად რომ იქნეს გადაწყვეტილი,
პარტიებისა და ორგანიზაციების რეგისტრაცია უნდა დაიწყოს
ც/ კომისიის შექმნისთანავე.

დეპუტატობის კანდიდატთა სიების წამოყენება ტერიტო-
რიულ საარჩევნო ოლქებში იწყება არჩევნებამდე 3,5 თვით
ადრე და თავდება ერთი თვის განმავლობაში.

კანდიდატთა სიების წამოყენება შედის ცალკეული პარტი-
ებისა თუ ორგანიზაციების პერიოგატივებში.

მხალი 29. წინასაარჩევნო საოლქო კომპანია.
არჩევნების ჩატარებამდე 2,5 თვით ადრე, ცალკეულ პარ-
ტიებსა თუ საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს, ეძლევათ უღლება
ჩაერთონ წინასაარჩევნო საოლქო კამპანიაში.

წინასაარჩევნო კამპანიის ორგანიზაცია შედის ცალკეული
პარტიებისა და ორგანიზაციების პერიოგატივებში. ამ საქმეში
მათ დახმარებას უწევს შესაბამისი საარჩევნო კომისია.

კამპანიის დროს ცალკეული პარტია თუ საზოგადოებრივი ორ-
განიზაცია, თავის პარტიულ/ თუ ორგანიზაციულ/ წინასაარჩევნო
პლატფორმას აცნობს შესაბამისი ოლქის მოსახლეობას.
კამპანიის დროს შეიძლება იყოს სხვადასხვა სახის,
ესენია: მიტინგები, კრებები, სხვა სახის თავმჯდომარეობები.
ამ მიზნით გამოიყენება აგრეთვე ცენტრალური საარჩევნო კომ-
ისიის სხვადასხვა საინფორმაციო ორგანოები.

მხალი 30. საქართველოს სათაბიროს დეპუტატობით კანდი-
დატთა რეგისტრაცია.
კანდიდატთა რეგისტრაციას აწარმოებს საოლქო საარჩევ-
ნო კომისია. დეპუტატობის კანდიდატთა სიებს წარადგენს შესა-
ბამისი პარტია ან ორგანიზაცია. რეგისტრაცია თავდება არჩ-
ევნებამდე 2,5 თვით ადრე, შესაბამისი ოქმების შედგენით
ცალკეულ პარტიების ან ორგანიზაციების მიხედვით. რეგისტრაც-
ია შედგება იმ შემთხვევაში, თუ არის დაცული წინამდებარე
საარჩევნო კანონის მოთხოვნები, უარი რეგისტრაციაზე გასაჩი-
ვრებელი შეიძლება იყოს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში 2
დღის ფარგლებში.

დეპუტატობის კანდიდატს უღლება აქვს რეგისტრირებულ
იყოს ერთ საარჩევნო ტერიტორიულ ოლქში წამოყენებულ სიაში.
პარტიას ან ორგანიზაციას უღლება აქვს არჩევნებში მიმო-
ვებული მანდატების ფარგლებში, მოახდინოს პერსონალური ცვლ-
ილებანი და შეცვალოს ცალკეული პირთგებანი. ენ მჯეომარეობა-
გამართლებული იმით, რომ არჩევნებში მონაწილეობას ღებულ-
ბს პარტია ან ორგანიზაცია და არა ცალკეული დეპუტატები.

დეპუტატობის კანდიდატი არ შეიძლება შედიოდეს საარჩევნო
კომისიებში.
თუ რომელიმე საარჩევნო კომისიის წევრი წამოყენებულ იქნე-
ბა დეპუტატობის კანდიდატად, იგი ავტომატურად თავისუფდება
შესაბამისი კომისიის შემადგენლობიდან და მის ნაცვლად
კომისიაში შეიყვანება ახალი პირი.

მხალი 31. საქართველოს სათაბიროს დეპუტატობის
კანდიდატად წამოყენების გადაწყვეტილების მიხნა. თა-
ვისი კანდიდატურის მიხნა კანდიდატის მიერ.
პარტიას ან ორგანიზაციას უღლება აქვს არჩევნე-
ბის ჩატარებამდე გააუქმოს თავისი გადაწყვეტილება
ცალკეულ დეპუტატობის კანდიდატთა წამოყენების შესა-
ხებ და შესცვალოს ისინი სხვა კანდიდატებით.

ცალკეულ კანდიდატს უღლება აქვს მოხსნას თავი-
სი კანდიდატურა, მაგრამ იგი ვალდებულია წინასწარ
შეუთანხმოს ეს ქმედება იმ ორგანიზაციას, რომელმაც
წამოაყენა იგი კანდიდატად.
მხალი 32. საარჩევნო ბიულეტენები.
საარჩევნო ბიულეტენები იბეჭდება ქართულ ენა-
ზე. ბიულეტენების ფორმასა და ზომებს ადგენს ცენტ-
რალური საარჩევნო კომისია.

VII. საქართველოს სათაბიროს დეპუტატო-
ბის კანდიდატთა მოღვაწეობის გარანტიები.

მხალი 33. სათაბიროს დეპუტატობის კანდიდატთა
უღლებები.
სათაბიროს კანდიდატთა საარჩევნო კომისიებში
რეგისტრაციის შემდეგ, კანდიდატებს უღლება აქვთ მონ-
აწილეობა მიიღონ წინასაარჩევნო კამპანიაში და ამ
მიზნით გამოიყენონ ცენტრალური საარჩევნო კომისიის
ინფორმაციის საშუალებანი.

საარჩევნო კომისიები ვალდებული არიან მიიწოდო-
ნ მათ ყველა საჭირო ინფორმაცია წინასაარჩევნო აგ-
იტაციის ჩასატარებლად.
მხალი 34. პარტიების და ორგანიზაციების ნდობ-
ით აღჭურვილი პირების გამოყენება წინასაარჩევნო
კამპანიაში.
წინასაარჩევნო კამპანიაში მონაწილე პარტიებსა
და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს უღლება აქვთ გამო-
იყენონ რამოდენიმე ნდობით აღჭურვილი პირი, რომლ-
ებიც გაუწივენ დახმარებას საარჩევნო ინტერესების
დაცვის საქმეში.

ნდობით აღჭურვილი პირები რეგისტრირდებიან შესა-
ბამის საარჩევნო კომისიებში. მათ ეძლევათ შესაბ-
ამისი მოწოდება. ნდობით აღჭურვილი პირი არ შეიძლება
შედიოდეს საარჩევნო კომისიებში.

მხალი 35. წინასაარჩევნო აგიტაცია.
კანონით გარანტირებულია პარტიების და ორგანიზა-
ციების პოლიტიკური პლატფორმების თავისუფალი და ყო-
ველმხრივი განხილვა.
ამომრჩევლებთან შეხვედრის დრო და ადგილი წინა-
სწარ ევრობათ ამომრჩევლებს საარჩევნო კომისიების
მიერ.

აკრძალულია აგიტაციის ჩატარება არჩევნების დღ-
ეს.
VIII. კენჭისყრის წესი და არჩევნების შედ-
გების შეჯამება.

მხალი 36. კენჭისყრის ადგილი და დრო.
არჩევნების დღეს კენჭისყრა წარმოებს 7-დან 22
სთ-მდე. საუბრო საარჩევნო კომისიები, არაუგვიანეს
7 დღისა არჩევნებამდე აცნობებენ ამომრჩეველებს კენ-
ჭისყრის ჩატარების ადგილს.
მხალი 37. კენჭისყრის ორგანიზაცია.
კენჭისყრა წარმოებს სპეციალურად გამოყოფილ
შენიშნულ, რომელიც აღჭურვილი უნდა იყოს შესაბამის
მოწყობილობით, საჭირო რაოდენობის კაბინეტით ან
თაბებით, ფარული კენჭისყრის ჩატარების პირობების
წინასწარი გათვალისწინებით.

პასუხისმგებლობა კენჭისყრის ორგანიზაციისათვის
თანახმად წინამდებარე კანონის მოთხოვნილებებისა
მდლიანად ეკისრება საარჩევნო კომისიებს.
ყველა ცალკეული ამომრჩეველი პირადად მონაწილეო-
ბს კენჭისყრაში. სხვიპლაკირად კენჭისყრაში მონაწი-
ლეობა აკრძალულია. ბიულეტენები არჩევნებში მონაწი-
ლეობისათვის გაიცემა ამომრჩეველთა სიების/ მათ
შორის დამატებითი სიების/ მიხედვით.

იმ შემთხვევაში, როდესაც ამომრჩევლებს ჯანმრ-
თელობის მდგომარეობის ან სხვა მიზეზების გამო არ
შეუძლიათ გამეცხადდნენ არჩევნების ჩატარების ადგი-
ზე, მათი თხოვნის საფუძველზე საუბრო საარჩევნო
კომისია აგზავნის თავის წევრებს ასეთი ამომრჩეველ-
ების ადგილსამყოფელზე, კენჭისყრის ჩატარების მიზნით.
მხალი 38. კენჭისყრის ჩატარება.
საარჩევნო ბიულეტენებში წარმოდგენილი არიან ის
პარტიები და საზოგადოებრივი ორგანიზაციები, რომლ-
ებიც რეგისტრირებულნი არიან მოცემულ საარჩევნო ოლ-
ქებში. კენჭისყრის დროს, ამომრჩეველი ბიულეტენში
გადახვავს იმ ასარჩევ სუბიექტებს, რომლებიც მისი
აზრით ვერ გამოხატავენ მის ინტერესებს და ტოვებს
იმ პარტიას ან საზოგადოებრივ ორგანიზაციას, რომელი
შეესაბამება ამომრჩევლის პერსონალურ მოთხოვნილებე-
ბს.

მხალი 39. კენჭისყრის შედეგების შეჯამება.
იმის შემდეგ, რაც საარჩევნო უბნის თავმჯდომარე
დახურულად გამოაცხადებს კენჭისყრას, საარჩევნო კომ-
ისია გახსნის საარჩევნო ყუბებს და შეუჯამებს კენჭი-
სყრის შედეგების შეჯამებას. კენჭისყრის დამთავრე-

ამდე აკრძალულ საარჩევნო ყუბების გახსნა, საარჩ-
ევნო ყუბების გახსნამდე დაიხვდება ყველა გამოუყენ-
ებელი ბიულეტენი და საარჩევნო კომისიის მიერ შესა-
ბამისი აღნიშვნით, ისინი გაუქმდებიან.
კომისიის მიერ ღვინდება ცალკეული და გა-
მოყენებული ბიულეტენების რაოდენობა.

კენჭისყრის შედეგები განიხილება საარჩევნო კო-
მისიის სხდომაზე და შეიტანება შესაბამისი ოქმში.
ოქმებს ხელს აწერენ შესაბამისი კომისიების თავმ-
ჯდომარეები, მდივნი და კომისიის წევრები.
საარჩევნო უბნებში დამუკიცხებული ოქმები გადაი-
გზავნება საარჩევნო ოლქებში, რომლებშიც ჯამდება სა-
ოლქო არჩევნების შედეგები. არჩევნებში ჩატარების
მოლო ეტაპზე, ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას გამო-
ყავს არჩევნების საბოლოო რესპუბლიკური შედეგები.
არჩევნების ჩატარების შედეგები მის ცალკეულ
ეტაპებზე/ საარჩევნო უბნებში, ოლქებში, რესპუბლიკაში
მთლიანად/ კვეყნდება ცენტრალური საარჩევნო კომისი-
ის საინფორმაციო ბიულეტენში. საოლქო საარჩევნო კო-
მისიებს მინიჭებული აქვთ უღლება წარუდგინოს ცენტრ-
ალურ საარჩევნო კომისიას ის, რომ ზათილად სცნონ
საოლქო არჩევნების შედეგები, თუ არჩევნები ჩატარებ-
ულია წინამდებარე კანონის დარღვევით ან კენჭისყრის
შედეგების შეჯამებისას დაზვერულია შეცდომები, კომი-
სიის გადაწყვეტილებით შესაძლებელია საოლქო არჩევ-
ნების განმეორებითი ჩატარება.

თუ არჩევნებში მონაწილეობა მიიღო სიებში რეგი-
სტრირებულ ამომრჩეველთა ნახევარზე ნაკლებმა რაოდ-
ენობამ, არჩევნები ჩაიჯდება, როგორც ჩატარებული.
მხალი 40. საქართველოს სათაბიროს დეპუტატთა
არჩევნების შედეგების გამოქვეყნება.
ცენტრალური საარჩევნო კომისია არაუგვიანეს 14
დღისა არჩევნების დამთავრების შემდეგ, აქვეყნებს
არჩეული დეპუტატების სიას ცალკეული პარტიებისა და
საზოგადოებრივი ორგანიზაციების მიხედვით.

მხალი 41. საქართველოს სათაბიროს დეპუტატის
მოწოდება.
საოლქო საარჩევნო კომისია, კანონიერად არჩე-
ულ დეპუტატებზე გასცემს დროებით დეპუტატობის მოწო-
ბებს.
იმის მერე, როდესაც დეპუტატის ძალმოხილება და-
დასტურებული იქნება საქართველოს სათაბიროს მიერ,
დეპუტატებს მიეცემათ დეპუტატის მუღმევი მოწოდება.

მოვიდა ცნობა, რომ ქ. ბათუმში დაწ-
ყვულია მიმივ საპროტესტო მიმწილობა. ამ ანმა-
ვთან დაკავშირებით ჩვენი ორი წარმომადგენელი გავ-
გზავნებთ ბათუმში. ისინი გვატყობინებენ:
ბათუმში მიმწილობს სამი კაცი: პაატა ბუაძე,
29 წლისა, პროფესიით მუსიკოსი და მხატვარი, / წმ.
ილია მარტლის საზოგადოების წევრი /,
სიხარულიძე ენვერი, 40 წლისა, მსახიობი / თავი-
სუფალი მოზროვნე /,
ჯიჯიშვილი ჯონი, 47 წლისა. მიწერალი / თავისუფ-
ალი მოზროვნე /.
მათ აღნიშნეს, რომ აქციას მხარს უჭერს და ეხმა-
რება წმ. ილია მარტლის საზოგადოების ბათუმის ფი-
ლიალი.

"ჩვენი ნებაყოფლობით მიმწილობის აქცია: მიმ-
დგნილია სიცოცხლისა და საყოველთა თავისუფლებისა-
მი. ჩვენი მოთხოვნის არსია - ქართული ერის სრული
ერთობა დამოუკიდებლობის მოსაზრებლად და: რომ გა-
ერთმ სესიაზე დააყენოს საკითხი: საბჭოეთში მოქმ-
ეული კოლნური რესპუბლიკის დამოუკიდებლობისა და
განიხილოს საქართველოს 1921 წლის 25 თებერვლის
ოკუპაციისა და ანექსიის ფაქტი...

ყოველი ადამიანი თანაგრძნობისა და გაფრთხი-
ლების დრისა" - წერს ჯონი ჯიჯიშვილი. პა-
ატა ბუაძე ბე-15 დღეს მეგობრების თხოვნით მოხ-
სნა შიმწილობა. ჯიჯიშვილი და სიხარულიძე კი
თავგანწირვით აგრძელებენ ამ მიმივ აქციას.

მიმღინარეობს შიმწილობის ბე-17 დე.
როგორც თქვენთვის უკვე ცნობილია, სპეც/ლ/-მ 16
ივლისს შეასრულა საბჭოთა პასპორტის მაკეტის სიმიო-
ლური აუტოდაფი და გამოაცხადა იურიდიული ერთვული
დაუმორჩილებლობა. ეს არის უდიდესი პოლიტიკური მნი-
შვნილადის მქონე აქცია და პირდაპირ მიმართულია
კრემლის ექსპანსიონისტური და იმპერიალისტური პოლი-
ტიკის საწინააღმდეგოდ.

საბჭოთა მასობრივი დებინფორმაციის ერთ-ერთი წარ-
მომადგენლის, გაზეთ "თბილისი" II აგვისტოს ნომერ-
ში, / "აუტოდაფი" / აშკარად გაყოლებულია ამ აქციის
შეშინატი არსი. იგი წარმოდგენილია როგორც საბჭოთა
საპასპორტო რეჟიმის საწინააღმდეგოდ მიმართული.
როგორც ხედავთ, ერთი შეხედვით "პატრიოტულ" პოზი-
ციაზე მდგარი ქართული ნოვანი პრესა კვლავ აგრძელებს
ხალხის თავგზაბანვისა და "ჭვირის გამორქმების" კა-
რგად ცნობილ კრემლის პოლიტიკას.

როგორც თქვენთვის უკვე ცნობილია, სპეც/ლ/-მ 16
ივლისს შეასრულა საბჭოთა პასპორტის მაკეტის სიმიო-
ლური აუტოდაფი და გამოაცხადა იურიდიული ერთვული
დაუმორჩილებლობა. ეს არის უდიდესი პოლიტიკური მნი-
შვნილადის მქონე აქცია და პირდაპირ მიმართულია
კრემლის ექსპანსიონისტური და იმპერიალისტური პოლი-
ტიკის საწინააღმდეგოდ.

საბჭოთა მასობრივი დებინფორმაციის ერთ-ერთი წარ-
მომადგენლის, გაზეთ "თბილისი" II აგვისტოს ნომერ-
ში, / "აუტოდაფი" / აშკარად გაყოლებულია ამ აქციის
შეშინატი არსი. იგი წარმოდგენილია როგორც საბჭოთა
საპასპორტო რეჟიმის საწინააღმდეგოდ მიმართული.
როგორც ხედავთ, ერთი შეხედვით "პატრიოტულ" პოზი-
ციაზე მდგარი ქართული ნოვანი პრესა კვლავ აგრძელებს
ხალხის თავგზაბანვისა და "ჭვირის გამორქმების" კა-
რგად ცნობილ კრემლის პოლიტიკას.

როგორც თქვენთვის უკვე ცნობილია, სპეც/ლ/-მ 16
ივლისს შეასრულა საბჭოთა პასპორტის მაკეტის სიმიო-
ლური აუტოდაფი და გამოაცხადა იურიდიული ერთვული
დაუმორჩილებლობა. ეს არის უდიდესი პოლიტიკური მნი-
შვნილადის მქონე აქცია და პირდაპირ მიმართულია
კრემლის ექსპანსიონისტური და იმპერიალისტური პოლი-
ტიკის საწინააღმდეგოდ.

საბჭოთა მასობრივი დებინფორმაციის ერთ-ერთი წარ-
მომადგენლის, გაზეთ "თბილისი" II აგვისტოს ნომერ-
ში, / "აუტოდაფი" / აშკარად გაყოლებულია ამ აქციის
შეშინატი არსი. იგი წარმოდგენილია როგორც საბჭოთა
საპასპორტო რეჟიმის საწინააღმდეგოდ მიმართული.
როგორც ხედავთ, ერთი შეხედვით "პატრიოტულ" პოზი-
ციაზე მდგარი ქართული ნოვანი პრესა კვლავ აგრძელებს
ხალხის თავგზაბანვისა და "ჭვირის გამორქმების" კა-
რგად ცნობილ კრემლის პოლიტიკას.

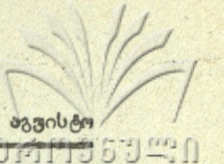
როგორც თქვენთვის უკვე ცნობილია, სპეც/ლ/-მ 16
ივლისს შეასრულა საბჭოთა პასპორტის მაკეტის სიმიო-
ლური აუტოდაფი და გამოაცხადა იურიდიული ერთვული
დაუმორჩილებლობა. ეს არის უდიდესი პოლიტიკური მნი-
შვნილადის მქონე აქცია და პირდაპირ მიმართულია
კრემლის ექსპანსიონისტური და იმპერიალისტური პოლი-
ტიკის საწინააღმდეგოდ.

საბჭოთა მასობრივი დებინფორმაციის ერთ-ერთი წარ-
მომადგენლის, გაზეთ "თბილისი" II აგვისტოს ნომერ-
ში, / "აუტოდაფი" / აშკარად გაყოლებულია ამ აქციის
შეშინატი არსი. იგი წარმოდგენილია როგორც საბჭოთა
საპასპორტო რეჟიმის საწინააღმდეგოდ მიმართული.
როგორც ხედავთ, ერთი შეხედვით "პატრიოტულ" პოზი-
ციაზე მდგარი ქართული ნოვანი პრესა კვლავ აგრძელებს
ხალხის თავგზაბანვისა და "ჭვირის გამორქმების" კა-
რგად ცნობილ კრემლის პოლიტიკას.

როგორც თქვენთვის უკვე ცნობილია, სპეც/ლ/-მ 16
ივლისს შეასრულა საბჭოთა პასპორტის მაკეტის სიმიო-
ლური აუტოდაფი და გამოაცხადა იურიდიული ერთვული
დაუმორჩილებლობა. ეს არის უდიდესი პოლიტიკური მნი-
შვნილადის მქონე აქცია და პირდაპირ მიმართულია
კრემლის ექსპანსიონისტური და იმპერიალისტური პოლი-
ტიკის საწინააღმდეგოდ.

საბჭოთა მასობრივი დებინფორმაციის ერთ-ერთი წარ-
მომადგენლის, გაზეთ "თბილისი" II აგვისტოს ნომერ-
ში, / "აუტოდაფი" / აშკარად გაყოლებულია ამ აქციის
შეშინატი არსი. იგი წარმოდგენილია როგორც საბჭოთა
საპასპორტო რეჟიმის საწინააღმდეგოდ მიმართული.
როგორც ხედავთ, ერთი შეხედვით "პატრიოტულ" პოზი-
ციაზე მდგარი ქართული ნოვანი პრესა კვლავ აგრძელებს
ხალხის თავგზაბანვისა და "ჭვირის გამორქმების" კა-
რგად ცნობილ კრემლის პოლიტიკას.

როგორც თქვენთვის უკვე ცნობილია, სპეც/ლ/-მ 16
ივლისს შეასრულა საბჭოთა პასპორტის მაკეტის სიმიო-
ლური აუტოდაფი და გამოაცხადა იურიდიული ერთვული
დაუმორჩილებლობა. ეს არის უდიდესი პოლიტიკური მნი-
შვნილადის მქონე აქცია და პირდაპირ მიმართულია
კრემლის ექსპანსიონისტური და იმპერიალისტური პოლი-
ტიკის საწინააღმდეგოდ.

(გაგრძელება. დასაწყისი მე-2 გვერდი)

სწორედ საქართველოს დამოუკიდებლობის იდეის საპირისპიროდ /პირდაპირ თუ არაპირდაპირ/ იქნება მიმართული ყოველი ქმედება, რომელიც, ერთი შეხედვით, ღრუბლებს ედნება - პოლიტიკურ გარემოში ეროვნებათაშორის ურთიერთობაში არსებული პრობლემების ასე თუ ისე გადასაჭრელად მიზნად მართული, არსებულ ანტიბანალთა და ანტიდემოკრატიულ სახელმწიფოში, ეთნოკონფლიქტების თავიდან ასაცლებლად რჩება ურთქვეშა გზა: ეთნიკური კრიზისის დაფიქსირებული გადაჭრა პოლიტიკური კრიზისში.

სომხეთის ეროვნული მოძრაობისაკენ განსხვავებით, სწორედ ამ გზას დაადგა საქართველო აპრილის დასაწყისში და სწორედ ამ გზამ მიიყვანა იგი უდიდეს პოლიტიკურ გამარჯვებამდე.

კური ორიენტაციის უბედოდ უნარით და ავითარებელი ერის ღირსებები, რაც მოულოდნელი იყო საბჭოთა ხელისუფლებისადვის და ამას მოუზადებლად შეხვდა.

2. მშვიდობიანობა, სამართლებრივ-პოლიტიკური მეთოდებით განუხრედად ბრძოლამ ქართველ ხალხს აპრილში მოუტანა საერთაშორისო მხარდაჭერა, რაც გამოიხატა აშშ-ს სენატის № 110 რეზოლუციაში და რის გამოც საბჭოთა ხელისუფლებამ სასწრაფოდ მოხსნა კომუნდანტის საათი თბილისში.

3. ივლისის "აფხაზური" პროვოკაციას საბჭოთა ხელისუფლება ამზადებდა მთელი სამი თვის მანძილზე. ამ ხნის განმავლობაში მან შესძლო შეემზადებინა და მიემხრო საერთაშორისო აზრი, მიემართა იგი ქართველების საწინა-

მართალია, თვით გაფიცვა მიმდინარებდა საქართველოს დამოუკიდებლობის მოთხოვნით, მაგრამ საერთო ჯამში, მას უფრო ქართველებისადვის მიუღებელი, შოკინისტური ხასიათი დაჰკრავდა, ვიდრე განმათავისუფლებელი / სწორედ ამიტომაც, გაფიცვაში არ ჩაერთო საქართველოს მოსახლეობის დიდი ნაწილი, საქართველოს ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტია /დემოკრატიკისა/, ეროვნულ-დემოკრატიული ეროვნული სამართლიანობის კავშირი.

6. ივლისის პროვოკაცია უფრო მასიური და რაც მთავარია, სისხლიანი იყო. ამავე დროს, პროვოცირებული იყო როგორც აფხაზები, ასევე ქართველებიც. ამან გამოიწვია მდგომარეობის უკიდურესად დაძაბვა და საკმარისი იყო მცირედენი გამწვავება, რომ დაიწყებოდა უმართავი პროცესები, რასაც შეიძლება მეტად არასახარბიულო შედეგები მოჰყოლოდა საქართველოსადვის.

ვა ამბობებულებს დახმარებას უწევდნენ საფრანგეთის დამოუკიდებლობის აღდგენისათვის, საბჭოთა ჯარებმა ძალით ჩაახშეს იგი. ამ აჯანყების დროს იყო ქართველი გენერალი პოლკოვნიკი ქაიხოსრო ლომთაძე, პოლკოვნიკი თავადი ელიზბარ ვარნაძე და ალექსანდრე სულხანიშვილი. მათი სახელები შეტანილია საქართველოს გმირების სიაში.

სიტუაცია საქართველოში იგივეა დღესაც - ქართველი ხალხი თხოვლობს ავითარებელი ერის ეროვნული უფლების განხორციელებას, დამპყრობი საბჭოთა რეჟიმი კი უარს ეუბნება მოსმენაზე.

ბატონო პრეზიდენტო, ჩვენ ცხელ გვაქვს შესაძლებლობა ამ რეზოლუციის მიღებით გამოვხატოთ ჩვენი მხარდაჭერა ქართველი ხალხისადმი, რომელიც იღწვის თავისი ავითარებელი ერისადვის. ჩვენ მხარი უნდა დავუჭიროთ ქართველი ხალხის ძალისხმევას ხელახლა მოიპოვოს ეროვნული დამოუკიდებლობა. ეს რეზოლუცია მხარს უჭერს ქართველი ხალხის მოთხოვნას ავითარებელი ერისადვის, რაც გარანტირებულია საერთაშორისო სამართლებრივი ნორმებით და მოუწოდებს საბჭოთა კავშირის მოუსმინოს ქართველი ხალხის ხმას, შექმნას გარანტიები ამ უფლებათა განხორციელებისა და დაცვისადვის.

ბატონო პრეზიდენტო, ქართველმა ხალხმა ხმა აიმაღლა ისეთი, რომ ეს მოთხოვნები ცნობილი ყოფილიყო მსოფლიოსადვის. ბოლო სამ კვირაში ამ მომდევნებულმა ხმამ პანიკაში ჩააგდო ადგილობრივი კომუნისტური პარტიის, მოსკოვის მიერ დანიშნული ოფიციალური პირები. 1989 წლის 8 აპრილს, თბილისის ერთერთ ცენტრალურ მოედანზე შეიკრიბა ამი თასი კაცი, /როგორც ამას მოწმობენ და პრესის ზოგიერთი წარმომადგენლები ალწერენ/ უკიდურესად მშვიდობიან დემონსტრაციაზე. საქმე დამთავრდა იმით, რომ ადგილობრივი კომუნისტური პარტიის ოფიციალურმა წარმომადგენლებმა გამოიძახეს საბჭოთა სპეციალური დანიშნულების ჯარები. ამ ჯარებმა, თანახმად მოწმობებისა, რომელიც მიიღო საერთაშორისო წინააღმდეგობის ამერიკული ფონდმა, მოკლეს 100 კაცზე მეტი, მოსკოვის რადიოამბულანსიდან მოკლეს 20 კაცი. ამ რიცხვში შეიქმნა სულ მცირე ექვსი ქართველი პოლიციელი, რომლებიც დაიღუპნენ მათში, როდესაც იცავდნენ უიარაღო დემონსტრანტებს საბჭოთა ჯარების შემოტებისაგან.

ბატონო პრეზიდენტო, ღრუბლებში, როდესაც აკრძალულია გაზების გამოყენება, მთ უფრო დამამწყვობელი ფაქტია ის, რომ როგორც აღნიშნულია 18 აპრილის "გამინავლონების" - "საბჭოთა ჯარებმა შეუტიეს მშვიდობიან ხალხის ჯგუფს ორესტის ბარებითა და მომწამლავი გაზებით, ფეხქვეშ გაიგდეს ქალები და ბავშვები და სიკვდილის პირამდე მიიყვანეს ისინი". მაშინ, როდესაც უცხოელ კორესპონდენტებს აკრძალული ჰქონდათ რესპუბლიკაში ჩასვლა, ადგილობრივმა მკვიდრმა ნაირმა გიპირები დაადასტურა, რომ საქართველოს ჯანმრთელობის მინისტრმა ადგილობრივი ტელევიზიით გამოსვლისას აღნიშნა, რომ მოწამლული დიდი რაოდენობით ხალხი, ადგილობრივი ხელისუფლების პანიკაში ყოფნის ფაქტს ადასტურებს ისიც, რომ საბჭოთა ჯარებმა მოსახლეობას 36 საათში ჩამოართვეს 66000 ცალი რეგისტრირებული თოფ-იარაღი.

საბჭოთა ჯარებმა საჭირო რაოდენობის თავისი ძალის ჩვენება საქართველოდან თასი მიღებულ ბალტიის რესპუბლიკებშიც - ლიბეჩასა და ესტონეთში. თანახმად "ასოშიტი-პრესის" 14 აპრილის ცნობისა, ათიდან ოც ტანკამდე შეიძებოდა გენახამ აპრილის 10-ში, ორშაბათ ღილასო, რომლებმაც მთელი სიჩქარით ჩაიქროლეს ქ. რიგის ქუჩებში. იმავე დღეს რამდენიმე ტანკი შემჩნეულ იქნა ესტონეთის საუნივერსიტეტო ქ. ტარტუსში. ესტონეთის ოქსაქალაქის, ტალინის სამრეწველო უბნებში აქაიქ დაინახავდით საჯაროს ნაწილებს. ადგილობრივი კომუნისტური პარტიის წარმომადგენლებმა გამოხატა გაკვირვება ამ ნაუცბათვე სამხედრო მანევრებთან დაკავშირებით და გამოთქვა აზრი, რომ თბილისის ტრავადიის ურთი დღის შემდეგ ასეთი აქციების დემონსტრირება იყო "არაჯანსაღი" მოვლენა.

ბატონო პრეზიდენტო, ასეთი შევასება ძალზედ ლოიალურია. კომუნისტური პარტიის და საბჭოთა მთავრობის მიერ "გამთხა-ტელი" დამოუკიდებლობის ქართველი ხალხის სურვილების თავისუფალი გამოხატვის მიმართ, უბრალოდ რომ იქვას რეპრესიული და ანტიკონსტიტუციური, თვით საბჭოთა სამართლებრივი ნორმებითაც კი!

გვადი, რომ მიუღებელია აგრეთვე მსოფლიოს საზოგადოებამ მონაწილეობა მიიღოს ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო კონვენციის გახიზვით, რომლის ჩატარებაც დაგეგმილია მოსკოვში 1991 წლისათვის, მაშინ როდესაც საბჭოები იყენებენ მომწამლავ გაზებს, რათა კიდევ უფრო დააჩოქონ სსრკ-ს დამონებელი და ამ მოწმობის წინააღმდეგ ხმამაღალი მოსახლეობა.

ბატონო პრეზიდენტო, ქართველებს სურთ იცოდნენ, რომ მათი ბრძოლა აღიარებული და მხარდაჭერილი იქნება თავისუფალი სამყაროს მხრიდან და რომ ასზე მეტი უღანაშუალო ადამიანის ტრავაკული სიკვდილი არ ჩაიგდოს შეუმჩნეველად.

ბატონო პრეზიდენტო, აქედან გამომდინარე მე მოგუწოდებ ჩემს კოლეგებს შემომიერთდნენ ამ რეზოლუციის მხარდასაჭერად რათა ქართველმა ხალხმა იცოდეს, რომ მათი ძალისხმევა ავითარებელი ერისადვისადვის, რომელიც ასე ძვირად დაუჯდა, უპოვებ მხარდაჭერას ამ უზენაესი ორგანოს მიერ. /ივლისისმე-2 აშშ სენატი/.

ფრიანტირი

ზემოთ მოყვანილი ფორმულა ეთნიკური პოლიტიკური კრიზისში გადაჭრის, საკმაოდ ზოგადია და კონკრეტულ პირობებსა და გარკვეულ დროს იგი მხოლოდ პოლიტიკური ორიენტაციის შეიძლება გახდეს ეროვნული მოძრაობისადვის. პოლიტიკაში არაფერია უბედობაზე, კალკებ და ტაქტიკურ ეროვნულ-ეკონომიკურ წამებშია. ამიტომ, ეროვნული მოძრაობისადვის, აპრილის მოდელის პირდაპირი გამოყენება ივლისში, საქართველოში პოლიტიკური სიტუაციის გარეგნული მსგავსების მიუხედავად, მხოლოდ უარყოფითი შედეგების მომტანი შეიძლებოდა ყოფილიყო.

სიტუაციის გარეგნული მსგავსება მინიმალად გამოიხატებოდა იმაში, რომ ორივე შემთხვევაში, საბჭოთა ხელისუფლებამ ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობას საქართველოში დაუპირისპირა მის მიერვე ინსპირირებული ეთნიკური კონფლიქტები აფხაზეთში. განსხვავება აპრილისა და ივლისის პოლიტიკურ პროცესებს შორის ღრმად და ფუნდამენტური ხასიათისაა, რაც ძირითადად მდგომარეობის შემდეგში:

1. აპრილში კრიზისმა ვერ შეაფასა ქართული პოლიტიკური აზროვნების დონე. იგი დარწმუნებულ იყო, რომ პოლიტიკურ ბრძოლას გადაჩვეულ ქართველ ხალხს ადვილად გახვდება პროვოკაციებში და დაუკარგავდა სამართლებრივ-პოლიტიკურ ორიენტაციას.

2. ქართველმა ხალხმა კრიტიკულ მიმდინარეობის გამოამყვანა პოლიტი-

ლიზგულ. სიმართლის აღგენას და უარყოფითი დამოკიდებულების შეცვლას საქართველოს ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის მხრიდან ჰორდობდა გარკვეული ქმედება გარკვეულ დროს პერიოდში.

4. აპრილის შემდეგ კრიზისმა შეშლო მისთვის მანამდე უმართავი ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის შესუსტება და გარკვეულწილად ბლოკირება. უამრავი პროვოკაციით მოახდინა პოლიტიკური ორგანიზაციების განცალკევება; განმათავისუფლებელი მიმართულების პოლიტიკური ორგანიზაციების იზოლირება და ნარჩენი ორგანიზაციებისაგან, რამაც, საბოლოო ჯამში გამოიწვია საქართველოს მოსახლეობის პოლიტიკური ცვლის დაქვემდებარება. საერთაშორისო სამართლის უწინაშეს რეკლამირებით და იარაღის მიზანდასახული გავრცელებით ხალხში შექმნა სამართლებრივ-პოლიტიკური ბრძოლის უიმედობა და უნდობლობის ილუზია.

ეს არგუმენტები სრულიად საკმარისია იმისადვის, რომ ნათლად დავინახოთ: ივლისში, არსებული საერთაშორისო და საშინაო პოლიტიკური რეალობიდან გამომდინარე, პრინციპულად შეუძლებელი იყო აპრილის მოდელის გამოყენება და ეთნოკრიზისის პოლიტიკური კრიზისში გადაჭრა.

ქართველი ერის აუცილებლად მოიპოვებს დამოუკიდებლობას. თავისუფლება მოვა მაშინვე, როგორც კი შესრულდება გარკვეული ფიზიკური ქმედება. ამისადვის კი მთელი "ეროვნული გონის" კონცენტრაცია და ერთი მიმართულებით წარმართვაა საჭირო. ეს შეიძლება მოხდეს ხვალ, შეიძლება მოხდეს ოცი წლის შემდეგ... თუ ჩვენ ჩავერგეთ ეთნიკურ კონფლიქტებში და შევეცდებით ნაციონალური პრობლემების ობლკრატული მეთოდებით გადაჭრას /სხვადასხვადას, დღეს - არსებულ პოლიტიკურ-სამართლებრივ გარემოში, ვერ მოხერხდება/, ნანატრი თავისუფლება უსასრულოდ დაიგვიანებს, მსვერპლი კი ჭაყილებით მეტი იქნება. პროვოკაციების მიზანიც სწორედ ეს არის.

მტერი ციურია და დაუნდობელია. არავინ იცის, ამ წუთში რა ვერაგობა იხდობება ჩვენს ზურგს უკან. მხოლოდ პროფესიული პოლიტიკური მიდგომა, ემოციებისაგან დაღვლილი განსჯა და მოქმედება მიგვიყვანს მიზნამდე!

ვახტანგ ტალახაძე ს.დ.ს.ლ.

სენატორ კელისის სიტყვა

გთავაზობთ სენატორ კელისის მიერ 1989 წლის 19 აპრილს აშშ სენატის სხობაზე წარმოთქმულ სიტყვას, რომელიც გახდა საფუძველი ოქტომბრის კარგად ცნობილი № 110 რეზოლუციის მიღებისა საქართველოს ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის მხარდაჭერის შეახებ.

სენატორის სიტყვა და რეზოლუცია გამოქვეყნდა "კონკრეტულ რეკონსენატ"-ში /აშშ/.

ბატონო პრეზიდენტო!

დღეს მე შემოვიტანე რეზოლუცია, რომელშიც გამოხატულია აშშ-ის მხარდაჭერა საბჭოების მიერ დაპყრობილი საქართველოს თავისუფლებისადვის ბრძოლაში.

ბატონო პრეზიდენტო, ქართველ ხალხს აქვს ათასწლეუნი ისტორიული ფესვები, რომელიც სათავეს იღებს ქრისტეს დაბადებამდე. საქართველოს ტერიტორია დამოუკიდებელი იყო მანამდე, სანამ მე-19 საუკუნეში რუსეთის იმპერიამ არ მოახდინა მისი ინკორპორაცია. საქართველომ შესძლო თავისი დამოუკიდებლობის აღგენა 1918 წელს და ჩამოაყალიბა ისეთი მთავრობა, რომლის მიზანიც იყო დემოკრატიული საქართველოს შექმნა და რომელიც იმართებოდა ქართველების მიერ დამოუკიდებლად. დამოუკიდებელი საქართველო ცნობილ იქნა 22 სახელმწიფოს მიერ, მათ შორის საბჭოთა რუსეთისგანაც. საბჭოებმა, როგორც მათ სჩვევიათ ხოლმე, დაარღვიეს თავისი ვალდებულება - 1921 წელს დაიპყრეს საქართველო და ძალით შეიყვანეს იგი საბჭოთა იმპერიის ფარგლებში. თუმცა, საქართველოს მოწინავე შეიღებმა დახმარებისადვის და საქართველოს სუვერენიტეტის დაცვისადვის მიმართეს თავისუფალ სამყაროს, არავინ არ მოიგია მათ დასახმარებლად.

ბატონო პრეზიდენტო, 1924 წელს ვიათურის მალაროვებმა დაიწყეს ამბოხება, რომელიც მოედო მთელ საქართველოს. თუმ-

ცა ამბობებულებს დახმარებას უწევდნენ საფრანგეთის დამოუკიდებლობის აღდგენისათვის, საბჭოთა ჯარებმა ძალით ჩაახშეს იგი. ამ აჯანყების დროს იყო ქართველი გენერალი პოლკოვნიკი ქაიხოსრო ლომთაძე, პოლკოვნიკი თავადი ელიზბარ ვარნაძე და ალექსანდრე სულხანიშვილი. მათი სახელები შეტანილია საქართველოს გმირების სიაში.

სიტუაცია საქართველოში იგივეა დღესაც - ქართველი ხალხი თხოვლობს ავითარებელი ერის ეროვნული უფლების განხორციელებას, დამპყრობი საბჭოთა რეჟიმი კი უარს ეუბნება მოსმენაზე.

ბატონო პრეზიდენტო, ჩვენ ცხელ გვაქვს შესაძლებლობა ამ რეზოლუციის მიღებით გამოვხატოთ ჩვენი მხარდაჭერა ქართველი ხალხისადმი, რომელიც იღწვის თავისი ავითარებელი ერისადვის. ჩვენ მხარი უნდა დავუჭიროთ ქართველი ხალხის ძალისხმევას ხელახლა მოიპოვოს ეროვნული დამოუკიდებლობა. ეს რეზოლუცია მხარს უჭერს ქართველი ხალხის მოთხოვნას ავითარებელი ერისადვის, რაც გარანტირებულია საერთაშორისო სამართლებრივი ნორმებით და მოუწოდებს საბჭოთა კავშირის მოუსმინოს ქართველი ხალხის ხმას, შექმნას გარანტიები ამ უფლებათა განხორციელებისა და დაცვისადვის.

1989 წლის 19 აპრილი.

ქაიხოსრო (ქაქუსა) ჩოლოყაშვილი

ქაიხოსრო / ქაქუსა / ჩოლოყაშვილი ეკუთვნოდა საქართველოს ისტორიაში დიდად ცნობილ ჩოლოყაშვილთა გვარს, რომელმაც მრავალი ღვაწლი დასდო სამშობლოს. დაიბადა მამა-პაპეულ-სოფელ მატანში 1888 წლის 14 ივლისს. იგი იყო შვილი იოსებ და დარია ჩოლოყაშვილებისა. სწავლა მიიღო თბილისის სათავადაზნაურო გიმნაზიაში. 21 წლისა რუსულ ჯარში იქნა გაწვეული სამხედრო მეგობრის მოსახდელად. მსახურობდა ტვირის დრაგუნთა პოლკში, საიდანაც ოფიცრის ხარისხით დაბრუნდა.

1913 წელს შეირთო ილია მელეგიძე-თუხუცესის შვილის ერთადერთი ასული ნინო და დაბინავდა მამულში.

1914 წელს დიდი ომის ატეხვის დროს, როგორც ოფიცერი, ისევე ჯარში იქნა გაწვეული და მთელი ომი ბრძოლის ველზე გაატარა. ამ-ავე წელს დაიჭრა ავსტრიის ფრონტზე და გადაყვანილი იქნა კავკასიის ფრონტზე, როგორც დაჭრილი, ის უფროსობა ზურგის ჯარის ასეულს. ამ დროს დაიწყო ოსმალეთის ჯარების იერიში სარეზერვუარე. რუსის ჯარი ცოტა იყო. ოსმალები აშკარად ჰარბობდნენ. მათ ზურგიდან შემოუარეს რუსებს. ჩოლოყაშვილმა მიიღო ბრძანება, რომ მუშა ჯარისკაცებისათვის თოფები დაერიგებინა და ფრიალ სტრატეგიული მნიშვნელობის არწივის ბუდის მთა ოსმალებისაგან უკან დაებრუნებინა. ჩოლოყაშვილმა ეს ბრძანება ბრწყინვალედ შეასრულა და არწივის ბუდე დაიბრუნა. ოსმალებმა ისევე განაახლეს არწივის ბუდის იერიშები. ჩოლოყაშვილი ფეხში დაიჭრა. უფროსობამ წინადადება მისცა დაზარალებულს წასულიყო, მაგრამ ქაქუსა თავის პოზიციებზე რჩება და ისევე იღებს ჭრილობას მკერდში.

მძიმედ დაჭრილი ჩოლოყაშვილი მკურნალობს წმინდა ნინოს ქართულ საავადმყოფოში. ამ დროს აარსებენ ქართულ ცხენოსანთა რაზმს სადაც ჩოლოყაშვილი ერთი პირველთაგანი შედის. ამის შემდეგ იგი სპარსეთის ფრონტზე იბრძოდა. აქ მან შეასრულა შესანიშნავი რეიდი. თავისი ასეულით გაიარა მესოპოტამიის უდაბნო და ინგლისელებს შეუერთდა.

დაღდა საქართველოს დამოუკიდებლობის ხანა. ის უკვე ქართულ ჯარებში მსახურობს და როგორც ერთი შესანიშნავი ოფიცერთაგანი მონაწილეა ყველა იმ ომებისა და სამხედრო საქმიანობისა, რომელიც დამოუკიდებელ საქართველოს უკონდა.

1921 წელს ეროვნული კატასტროფის დროს, როდესაც რუსეთის წითელმა ლაშქარმა საქართველო დაიკავა, ის საქართველოში რჩება. ქაქუსას თავში იბუდებს საქართველოს განთავისუფლებისა და მტერთან იარაღით შებრძნის აზრი. ამის მზადებას, პირველი მებრძოლი ჯ-

უფის შედგენას და იმ პირობებში ამ მეტად ძნელი საქმის მოწყობას მთელ წელს ანლომდეს. ამ დროს საქართველოში ძმაფრი ტერორი მიმდინარებდა. იჭერენ ყველას და განსაკუთრებით სამხედრო პირებს. ჩოლოყაშვილი პირველთაგანი წერია დასაპყრ პირთა სიაში. დაგვიანება აღარ იქნებოდა და 1922 წლის მარტის თორმეტს საქართველოს შეფიცულებით ტყვეში გადას. ეს ბოლშევიკურ რუსეთთან ომის გამოცხადებას ნიშნავდა. იმავე წლის ივნისში ქალაქ სიღნაღთან პირველი შეტაკება მოუხდა ბოლშევიკებთან. დაიწყო გამირული ეროვნული ბრძოლა, რომლის დროსა ჩოლოყაშვილი იყო. ამ დღიდან ქართველი ერის გულისკური, მისი მამულიშვილური ზრახვა ქაქუსა ჩოლოყაშვილთან, მის გამირულ რაზმთან და იმის სხვა რაზმების მოქმედებასთან იყო გადაბმული. ვისაც მამულისათვის გული უცემდა და ბრძოლისათვის მკლავი უჭრიდა, ქაქუსასაკენ იწვეოდა, მაგრამ პარტიზანული ბრძოლის სისტემა არც დიდი რაზმის ყოლის და ყველა რაზმების გაერთიანების ნებას არ იძლეოდა. ბრძოლისათვის მნიშვნელოვან პქონდა არამარტო მებრძოლ რაზმში ყოფნას, არამედ კარგად მოწყობილ კავშირს, სურსათისა და იარაღის მიწოდებას, საიმედო ბინების ქონას, პოლიტიკურ პარტიებთან ურთიერთობას და საზოგადოებრივ ხალხის დახმარებას. ამ საქმეს ხალხის სიმრავლე სჭირდებოდა. მებრძოლთა უმრავლესობამ ფუნქციები დაინაწილა. შეიქმნა და გაიზარდა ჰუმანიტარული კავშირი ბრძოლისა, რომლის სიმტკიცე თვით ხალხის წიაღში იდო. ეს ორგანიზაცია რომ მართდა ხალხური იყო, ხევსურეთის აჯანყების დროს გამოჩნდა.

რუსის წითელმა ჯარებმა ხევსურეთი გატაცეს, მაგრამ ჩოლოყაშვილი და მისი რაზმი ვერ მოსპეს. შეიქმნა ისეთი ვითარება, როცა ჩოლოყაშვილს დროებით უნდა შეენელებინა თავისი მოქმედება. იგი ჩეჩენეთში გადავიდა, რათა ჩრდილოეთ კავკასიის მთიელებთან კავშირი გაეხდა. იმავე წლის დეკემბრის თვეში საქართველოში დაბრუნდა და ბოლშევიკებმაც განაახლეს მისი ღვიწკა. ერთი შეტაკების დროს მოკლეს მისი ძმა სიმონი, რომელიც გასვლისთანავე მის რაზმში იმყოფებოდა. ქაქუსამ ძმა ტყვეში დამარხა და ბრძოლა განაგრძო. კიდევ სხვა შეტაკების გამო, რომლის დროს ბოლშევიკების მდევარი სასტიკად დამარცხდა, დაატუსაღეს მისი მეუღლე და ორი პატარა ასული. გაშვებულნი ბოლშევიკები მისი უფროსი ასულის ცოცხლად დამარხვას მოითხოვდნენ. ეს აღარ მოხდა, მაგრამ სამაგიეროდ დაატუსაღეს ჩოლოყაშვილის დედა, სიღნაღი და სიმამრი. ეს უკანასკნელი 1924 წლის აჯანყების დროს დახვრიტეს.

1923 წლის ქრისტეშობის დღეს, ჩოლოყაშვილი ორი შეფიცულით თბილისში გაჩნდა. ეს იყო დამამი საქციელი. იგი თბილისში დამოუკიდებლობის კომიტეტთან პირისპირ მოსალაპარაკებლად და აჯანყების საერთო გეგმის შესამუშავებლად ჩავიდა. რა იცოდა ბოლშევიკურმა ჩეკამ, რომ ის, ვისაც კიდევ კიდევ ეძებდა, ერთი კვირა

თბილისში ცხოვრობდა, ახალი გეგმით, ახალი ენერგიით თბილისიდან მშვიდობით გავიდა.

დაღდა 1924 წელიც. ჩოლოყაშვილი მანგლისის მიდამოებში დაბანაკდა. მას თბილისთან მუდმივი კავშირი უკონდა. 24 აგვისტოს საქართველოს დამოუკიდებლობის კომიტეტი და გენერალი სპირიდონ ჭავჭავაძე თბილისიდან ჩოლოყაშვილის ბანაკში გადავიდნენ. 28 აგვისტოს გედენის მთაზე საქართველოს დამოუკიდებლობის კომიტეტის თავმჯდომარემ კოტე ანდრონიკაშვილმა ქაქუსა ჩოლოყაშვილს აჯანყების დროს გადასცა. ამით დაიწყო აგვისტოს გამირული და სახელგანთი აჯანყება, რომელმაც ახალი ფურცელი შეიტანა ქართველი ერის ისტორიაში. ეს აჯანყებდა დამარცხდა. ჩოლოყაშვილმა და მისმა რაზმებმა საქართველო დასტოვეს. აღარ არის დღეს ჩოლოყაშვილი. იგი ჩვენი სამშობლოს ისტორიაში შევიდა, როგორც ბრწყინვალე ეროვნული გამირი. "მხედარი". პარწი.

სუკ-ს პოპულარიზაცია უჩრავნია

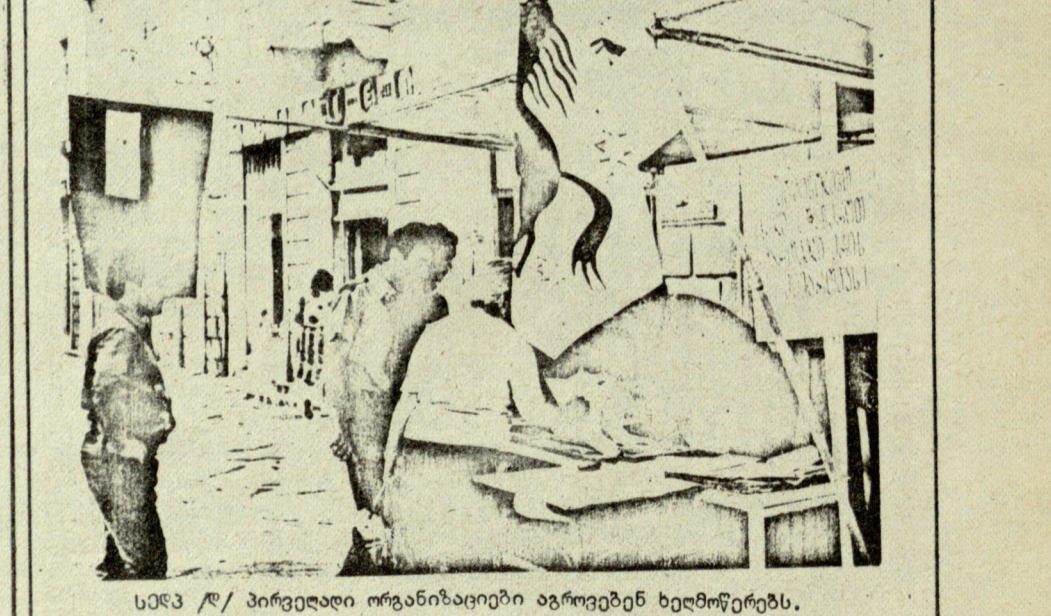
ა/წ 25 თებერვლიდან 9 აპრილამდე ჩვენ ვაწარმოებდით ხელმოწერების კამპანიას ქართველ პატრიოტთა პეტრიციაზე, რომელმაც იათლად იყო გამობატული ქართველი ერის მისწრაფება ეროვნული დამოუკიდებლობისაკენ.

კომინდანტის საათის პირობებში ვახტანგ ტალახაძემ და მისმა თანხლებმა გელა აბაშიძემ 35 ათასი ხელმოწერა გადასცეს ამერიკის შეერთებული შტატების საელჩოს მოსკოვში. მას შემდეგ გავიდა ოთხ დღეზე მეტი, მაგრამ როგორც ჩანს, სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტს ღვემდე ვერ მოუწვდებია ეს ფაქტი.

გელა აბაშიძეს სუკ-ში სიტყვიერად წაუყენეს აბსურდული ბრალდება, თითქოს მას მაშინ მოსკოვის მეტროში ჩაეტანოს ბომბი. ასეთი ბრალდების ერთადერთი დამამტკიცებელ საბუთად შეიძლება ყოფილიყო თვითალიარება და როგორც ჩანს, გელა აბაშიძეზე და მის ოჯახზე სუკ-მა აწარმოა ძლიერი დაწოლა. როგორც აბაშიძე ამბობს, მას აძალდებდნენ თავის თავზე აეღო ტერორისტული აქტი და დაესახელებინა "თანამონაწილენი" ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობიდან. ნარკომანიის ყალიბი ბრალდებით დააპატიმრეს გელა აბაშიძის უმცროსი ძმა.

როგორც გელა აბაშიძე ამბობს, სუკ-ში ერთ-ერთი დაკითხვის დროს ის მარტო დასტოვეს გამოძიებლის ოთახში და იქ შეუშვეს მძაფრი სუნის მქონე მომწამლავი აირი. გელა თავქუცმოდელი გამოვარდა გამოძიებლის ოთახიდან, თავით დაეჯახა მიწველს და ყვირილით გამოიჭრა ქუჩაში. მომწამლავმა ვახმა მაშინ იმოქმედა, როცა აბაშიძე ფეხშეგლა გამორბედა რუსთაველის გამზირზე...

გელა აბაშიძე ამჟამად იმყოფება მძიმე მდგომარეობაში და მოთავსებულია რესპუბლიკური საავადმყოფოს 922 პალატაში. ამავე დროს, მიმდინარეობს ვ.ტალახაძის ნათესავების ბოროტი შანტაჟირება. პეტრიციაზე; რომლითაც ქართველი ერი მოითხოვს ეროვნულ დამოუკიდებლობას, მძიმე დარტყმას აყენებს კრემლის ბატონობას საქართველოში. კრემლს, რა თქმა უნდა, ბოშები ურჩვენია. ამჟამად სმეპ/რ/ აგროვებს ხელმოწერებს "ქართველი ერის მიმართვაზე" დიდი ბრიტანეთის საელჩოს ივლისში გადაეცეთ 50 ათასი ხელმოწერა. ხელმოწერები გრძელდება.

სმეპ რ/ პირველადი ორგანიზაციები აგროვებენ ხელმოწერებს.

საავადმყოფოს ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტიის /დემოკრატიკისა/

გ ა ნ ც ხ ა ღ ე ბ ა

საქართველოს ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტიამ /დემოკრატიკისა/ ა/წ 13 ივნისიდან საქართველოს სრული პოლიტიკური დამოუკიდებლობის მოთხოვნით დაიწყო უფალო ჯაჭვური შიმშილობა. აქცია მიმდინარეობს სამაიას ბაღში, რესპუბლიკის მოედნის მახლობლად. შიმშილობა უკვე სამოცდასამი დღეა რაც გრძელდება.

ა/წ 16 ივლისს პარტიამ მოაწყო საბჭოთა პასპორტის სიმბოლური აუტოდაფე. სსრ კავშირის მოქალაქეობაზე უარი განაცხადა პარტიის ყველა მუდმივმა წევრმა და გამოცხადდა იურიდიული ეროვნული დაუმორჩილებლობა, რომელსაც თანდათან უერთდებიან საქართველოს პატრიოტები.

სამაიას ბაღში ყოველდღიურად, 24 საათის განმავლობაში, მიმდინარეობს ხელმოწერების კამპანია ქართველი ერის მიმართვაზე.

ა/წ 17 აგვისტოდან საქართველოს ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტია /დემოკრატიკისა/ ყოველ ხუთშაბათს საღამოს 7 საათზე სამაიას ბაღში აწყობს ბრიფინგებს, რომელსაც შეიძლება დაესწროს ყველა დაინტერესებული პირი.

15 აგვისტო 1989 წ.

საავადმყოფოს ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტია /დემოკრატიკისა/

განათი მოამზადეს: ფაქა მთავრიშვილმა, ვახტანგ ტალახაძემ, თენგიზ შარმანაშვილმა, თეიმურაზ მნათელმა, მაყვალა ჩახვაშვილმა, გიორგი ზუმბაძემ და მურად ჩხიტაძემ.
დაბეჭდილი: 39,65.77-მაყვალა ჩახვაშვილი, 12.60.34-ბეჟან ჭუმბარია.
მოგზავნილი: თბილისი-69, ვაჟა ფშაველას ქვე. 3კორპ. ბინა 41. მ. ჩახვაშვილი.